

ATUWA TAKƏLAYA **Kutvlvtu**

Takəlaya kane ka taa ké pa kéesa atuwa na ləmayasée təmnaa. Na pa huləyi-tvuy cecə kūpaŋ na pəyalu kūpaŋ pa təm. Na apalu na alv pa cayale kē təyaya taa. Pə seyəsəyi-tu tətəyə səlvnyəəle, na acacaale asilima, na kaloolaya, na felentu, na yoou pə təm. Iləna pá kaası lona asayee wena tu se tə. Pə wəe si yulu ləmayasée tu í se lona anı a tənaya.

Isəna pa faya Atuwa takəlaya tə.

Layatu nti cecə tasəyı kufalaŋ yələaa tə, titite 1-9

Atuwa wena a kéesəyi yələaa wəetü təm tə, titite 10-
29

Akuuli na Lemuweli pa Atuwa, titite 30-31

¹ Tafiti pəyalu Saluməŋ wei i kē Isəyeli wulav tə i atuwa ntə.

Mpi mpi takəlaya seyəsəyi yələaa tə.

²⁻³ Atuwa anı a huləyəna yulu ke tampana taa təntə, na layatu na siyisuyu na kūpantu na í cəkəna təm səsəcəntu.

⁴ A kuliyi ifepiya isə na pá wəena nyuyu taa mayasəm. A tasəyı mpa pa ta nyı pəlv təyə layatu.

⁵ Nyəntaa mayamaya ná wiiliyi a taa na pá waaki. Na á huləyi layatunaa ke isəna paa la tə.

⁶ Paa cəkəna asəsunə na layatu təm seyəsəlaa atuwa.

⁷ Isə nyamnəu nté nyəm kite. Kəmeləməŋ u nyənja-i na pá kisiyi nyəm kusəyəsətu na pə layatu tasuyu.

Layatv tasvyv ke ifepiya.

8 Ma pəyalv taa lə nyá caa na nyá too pa segesuyv.

9 Pu la na nyá weesuyu té ké isu ntenuyu ke nyuyu taa, yaa luluyu ke luju tēe.

10 Ye asayaa lukı sı pá tusiyi-ŋ isayatu taa, taa tisi.

11 Yaa pa yaa-ŋ sı í ceŋ yələa na í ku-weyə məsuŋ,

12 na í li pa təna na pa isə isu atetəle. Yaa isu mpa pa tiiki pəlaav taa tō.

13 Iləna í kuu pa wontu kūpantu təna na í suuli mə teesi,

14 na paa wei í wəenə i paa tete. Sı yantaŋa kūlvaya ke mə təna í ká kpənti.

15 Ma pəyalv nyana-wə í taa kaa mpaav, hatələna timpi pa təŋ tō.

16 Isayatu mpaav ke pa təŋ na yulvukle təm caaləna-wə.

17 Paa nyəkí sumaya ke katəka na ká naakí.

18 Ama mpe pa nyəkí pa təyı mpi pu co-wə təŋ, na pá nyəkí pa weesinj ke katəsi.

19 Yələa mpa pa pəekəyı kasəyaŋa asilima nyəŋka tə pa mpaan nté, na pá kuyi weesinj nyéma.

Ləmayasəe yaav ke yələa

20 Ləmayasəe kiisiyina nteyə mpaan taa na kuyeeŋ taa.

21 A yəyətəyı yələa təsullenaa na kpaaməŋ taa sı:

22 Pəlee ké kaanyəması ləmayasəe ká pu, na sayatələa náá lu pə taa, na kpaŋtunaa taa náá yele kpanav ke ləmayasəe.

23 I koo na í nu ma kalənav, maa tisi mé təo ké ma feesuyu na má hulı-meyə ma təm.

24 Mpi tə, ma yaa-mə na í kisi, na má hulı-meyə niŋ sı í la laakalı í tā la.

25 Mə təna í ləəki ma layatu tasuyu na í kisiyi ma kalənəv.

26-27 Pə təo ké ye səyəntu na wahala lu mə təo isu kacuculaya, maa woŋ-me na má paana-me.

28 Ilə í ká yaa-m ma kaa cə, na í pəeeki-m na í wii.

29 Pu la m̄pnyú timpi í kisa nyəm, na í tá ləsi si í nyəjna Tacaa tə pə təo.

30 Mpı tə, í lə ma layatu tasuyu na í kisi ma kalənəv.

31 Mə yaasi kvlvlum ke í ká təyo, na í haya mə mayamaya mə layatu tasuyu.

32 Pə taya pvlv, kvlmeñ lepu kvgvna-kv. Iləna kpanjtunaa kaanutu náá yele na pá lé.

33 Pa a na mpv wei i nukəna-m tə pə cakəna-i ké, u nəyəsəy i wahala.

2

Ləmayasəe Waasvuy

1 Ma pəyalv ye n myi ma kvgvətvtv,
na í təkəyi ma kvsəsütv ke nyá taa.

2 Ye n keñ əkpanjuyu na ləmayasəe kvsəyəsətv,
na í pəsəna laakalı ke nyá taa.

3 Ye n yaa nyəm si pə səna-ŋ.

Na í kvsı nyá nəyə na í yaa nyvuy taa mayasəm.

4 Ye n pəekəyi-wi isu liyitee,
na í caakı-wi na isəle kvsəemle isu wənəv.

5 Ilə mpv pə taa ké n ká cəkəna Tacaa nyamnəv,
na isəna n ká nyəmi-i tə.

6 Mpı tə, Tacaa haakəna ləmayasəe,
na i nəyə taa luki nyəm na nyvuy taa mayasəm təm.

7 I yeki na tampana təŋlaa təhikile u laŋəy i,
na í kentiyi mpə pa laki siyisuyu tə.

8 I waasəy i mpə na ləlaa pa wə lelen tə,

na í hasəy i yələaa nəəħħee təe.

9 Waatv iñəy i n ká cekəna siġisuyu na mpi pə təŋaa
tə,

na mpaan wei i pukina təpante taa tə.

10 Mpi tə, n ká wəena ləmayaſee ke nyá lotu taa,
na nyəm heesı nyá laŋle.

11 N ká wəena nyəm na nyuŋu taa mayasəm,
na pu kenti nyá təo.

12 Na pə ya-ŋ kawalaya mpaav taa,
na isayatu yəyətəlaa niŋ taa.

13 Na mpa pa yela mpaav kusiyisuyu
na pá kpaq səkpetvug nyəŋku,

14 na pa laŋle həekəna isayatu lapu
na pá yəələyəna isayatu tə pa niŋ taa.

15 Mpre inı pa mpaan keewaya
na pa hapəe náá koŋlaa.

16 Iləna pə ya-ŋ alv kpaı tv
wei i təsəy i yələaa na i nəəleleŋ tə i niŋ taa.

17 Wei i kisa i paalv wei i cəpa i ciyita
na í soø lsø nəyə pəelvug təo tə.

18 Alv inı i təyaya wənna səm həyəlvug ké,
na i mpaav suvki atetəle taa.

19 Mpa pa puki i te tə pa taa nəyəlu u tasəy i məlvug.
Pəyele paa tasəy i weesuyu mpaav ke nau.

20 Mpv tə, təŋ yələaa kypama ikpatę,
na n̄ təki tampana təŋlaa mpaav.

21 Mpi tə, mpre pa cakəna tetu taa.

Mpa pa feina kawaliya tə mpe paa wəena təna.

22 Ama pu kpiisi asayaa ke tetu taa.

Pu ləsi lsø ləlaa ke tə taa.

3

Ləmayasəe na lsø nūnav təm

1 Ma p̄eyalv, taa s̄o ma seȳesuȳv. Tóki ma kusəsūtu ke nyá lotu taa.

2 Nti tu yelina na n̄ cayana h̄eesuȳv, na nyá weesuyu tayali.

3 Laki k̄upantu na n̄ t̄ej̄egi tampana. Tamsi-t̄egi nyá luyu t̄ee isu acima wontuyu k̄upan̄ku. Tóki-t̄egi teu ke nyá lotu taa.

4 Ilē Isō na ȳelaa paa s̄oali-ŋ na nyana-w̄e í w̄ee lelen̄.

5 Peti nyá t̄egi Tacaa na lotu k̄ulvmtv. Taa t̄ona nyá mayamaya nyá layatu.

6 Nyənəyi Isō tike ke nyá k̄ulapvtv t̄ona taa. Ilē i ká hvli-ŋ mpaav ḥku n ká t̄ej̄ t̄o.

7 Taa nyəni nyá t̄egi nyəntv. Nyáná Tacaa, na n̄ kisi isayatv.

8 Pu k̄ona alaafəya ke nyá t̄onuȳv taa na p̄é h̄eesi nyá w̄usasənnaa.

9 See Tacaa na nyá k̄uwənam, na nyá k̄uhaləm kancaalaya k̄ulvl̄m.

10 Ilē nyá k̄peeŋ ka sú t̄eyoloyolo, na sv̄lm náá sú nyá ḥkpaaŋ.

11 Mp̄u t̄o, ma p̄eyalv taa nyəni yem k̄é Tacaa ḥkpaaŋuȳv h̄əm. P̄yele nti i k̄paaləȳ-ŋ t̄o t̄e taa la-ŋ s̄eȳontv.

12 Ȳlv wei Tacaa luyu w̄ee t̄o, p̄vntv ḥkpaaŋuȳv ke i h̄əŋ. Teitei isu c̄eče h̄əŋuȳv i p̄eyaya k̄usəelaya nyəŋku t̄o.

Ləmayasəe na t̄əcayanaav t̄əm

13 Ȳlv wei i hika ləmayasəe, na í hii layatu t̄əyolə isu lelen̄ niul̄.

14 Mpi t̄o, kawaaya ḥka ləmayasəe haak̄i t̄o ka kəla liyitee nyəŋka, na p̄e kasəyaya kəla w̄ula ke teu.

15 Ləmayasəe kəla teu ke liyitee pəe. Wontunaa mpa yəlv nyiləyi teu tə, tə ta haŋna ləmayasəe anı.

16 Ləmayasəe laki ké na yəlv weesuyu tayalı, na á ha-i wənaw na á kusi i nyugv.

17 Ləmayasəe mpaan ké kupaŋ ké, na timpi a hvləyi yələa sì pá tə tə pə kəŋna həesuyv.

18 Ləmayasəe we ké isu weesuyu tvgv ke mpa pa wəna-ye təgo. Mpa pa lakəna-ye tə pa nukı lelenj ké.

19 Ləmayasəe ke Tacaa suna tetv. Iləna í la na isətənugv wəena toma na i layatv.

20 I nyəm ke i hulina pəóŋ səsəəŋ, na isəŋmuntv náá kəŋna cələv.

Tacaa kentuyu ke ləmayasəe tv

21 Ma pəyalv, təki nyəm na nyugv taa mayasəm ke teu. Pə taa hatələna-ŋ.

22 Mpə pi hana-ŋ weesuyu na n̄ nu lelenj.

23 N ká təna naani ké teu ké, pvlvpv kaa co-ŋ.

24 Na n̄ too ahoo ke teu na səyəntv fei.

25 N kaa nyana wahala kvtutu nəyəlv yaa asayaa.

26 Mpi tə, Tacaa kəle nyá naani, na i ká cələ-ŋ na katəsi təna.

Təyəntəle səəlvugv

27 Paə waatv wei ké n wəna pəsuyv, taa kisi kūpantu lapv ke mpa pa lanjaa tə.

28 Ye n wəna sì n ká səna nəyəlvugv kpakpaa, taa təyəni-i na i kpe sì cele.

29 Taa mayasi sì n laki isayatu ke wei i caya nyá kinj na naani tə.

30 Ye nəyəlv ta la-ŋ pvlvpv taa yoona pəntv ke muſuŋ.

31 Taa la muſuŋtvnaa ke iseseeemle. Pəcó taa nyuli pa təntε.

³² Mpí tó, Tacaa taa kpaakéna asayaa ké. Ama i cewaa nté tampana təŋlaa.

³³ Tacaa təŋsəyí mpuši ké asayaa teesí ké. Iléna í kooliŋi siyisilaa nyəŋsi ke kwpantu.

³⁴ I woŋiyí mpa pa woŋiyí-i tó, na í hvləyí pεeεlεe ke mpa pa pašəyí pa ti tó.

³⁵ Teeli kεle ləmayaſee nyáma paatete. Iléna nyuŋu feinaa ke feelé səsəøle.

4

Ləmayaſee hikuŋu na a təkvyu

¹ Ma pəyalaa me, í nu cεce sεyεsuyu na í welisi teu na í nyí ləmayaſee.

² Sεyεsuyu kwpantu ke ma hula-me, í taa ló ma kusεyεsətu.

³ Ma mayamaya maa kέ ma caa pəyalu kwpant kέ. Pəyele ma too ka səøla-m kέ ɪsu pəyača ikpamlε.

⁴ Paapa sεyεsəyí-m kέ, na í heeliyi-m si: Tóki ma tóm ke teu ke nyá lotu taa, na n̄ təŋəyí ma kusəsutu n ká hiki weesuyu.

⁵ N ká weená ləmayaſee na layatu. Taa la ləsəøu. Pέcό taa ló ma nəyø taa tóm natəli.

⁶ Taa ló ləmayaſee, səøli-yε, a ká paasənə-a-ŋ.

⁷ Lu na n̄ nyí si ləmayaſee nté pvlv səsəøm na n̄ pεekí-yε na nyá wenau təna.

⁸ Sa-yε a ká kusı nyá nyuŋu, wəyali-yε, a ká tu-ŋ teeli.

⁹ Pu wee-ŋ ɪsu ntenuŋu kwpantu ke nyá nyuŋu taa.

Asayaa təntε cəlvyu

¹⁰ Ma pəyalu nu ma kwyəŋətvtu na n̄ mu-ti. Iléna nyá weesuyu pusi tayali.

11 Ləmayasəə mpaav ke ma hvla-ŋ, na má tiiki-ŋ tampana təŋuyŋ mpaasi taa.

12 Ye n təŋ pə kaa pekəli-ŋ. Pəyele ye n kpakəyi asewa pə kaa co-ŋ.

13 Təki seyəsuyŋ, taa yele-kv, nyəəna-kv, ŋkv kv tənna nyá weesuyu.

14 Taa svv asayaa mpaav taa. Pəyele taa tə kv taa.

15 Taa tə kv taa, cəlo-kv na n təŋ kufaluyŋ.

16 Ye asayaa ta la isayatu paa tooki. Ye pa ta la na pə co nəyəlv pa tom yaaki kέ.

17 Mpi tə, isayatu təyənaya ke pa hayasəyi pa tı, na pá nyəəki mvsuŋ svlum.

18 Siyisilaa mpaav ná we isu ilim yaakuyŋ kite teε, na pə səcəsəyi, haləna pə sikuyu tə.

19 Ama asayaa mpaav ná we səkpətuyŋ kέ, paa naaki kucopum.

Təntə kpantə wənəv

20 Ma pəyalv, nu ma seyəsuyŋ na n ke ŋkpənuyŋ na ma kuyəyətutv.

21 Nyá isə i taa hatələna-tı, təki-təyı hatoo nyá lotu taa.

22 Mpi tə, tə haakı weesuyu na alaafəya ke pa təna mpa pa hika-tı təyə.

23 Feŋ nyá nyamlı təo na pə kəli pə təna. Mpi tə, tə taa kέ weesuyu sulası təna wəe.

24 Hatələna nyá nəyə ke kaloolaya təm, na n kisina nyá ntompee ke təm kukekeetv.

25 Nyá isəppee i nyənəyi nyá nəyə təo na nyá isəhutu həti teu.

26 Tayanı mpaav ŋkv n təŋəyi tə, na nyá tətəntə təna wəe naani.

27 Taa hełi ntəyəŋ yaa mpətəŋ. Hatələna isayatv.

5

La laakali na alv tetelatu

¹ Ma pəyalu welisi ma ləmayaſee taa, ke ηkpaŋyŋu na n̄ nu ma layatu təm.

² Waatū inəyi n̄ ká wəeṇa nyuŋu taa mayasəm, na nyá ntompee yəyətəyɪ layatu təm.

³ Alv tetelatu nəyə taa wə leleŋ ké ɪsii tuiŋ sətaya yaa tuiŋ nim.

⁴ Ama pə tənaya təo wə nyəŋ ké ɪsii sətu. Pə həeeki ɪsii sapəlaya ηka ka wə ləŋ ke cemace tə.

⁵ Səm taa ké alv inı i mpaav puki, na i nəahəe siyisina pəlaav təpəŋpəŋ.

⁶ Alv ɪsii mpvu u təŋjəyɪ weesuŋu mpaav, i toolaa ké, ama i ta cəkəna.

⁷ Ma pəyalaa me i nūna-m yoo. I taa hatələna ma nəyə taa təm.

⁸ Hatələna alv inı i te mpaav. Taa kpətəna i nənəkeelaſi.

⁹ Pə taa kəo na alv inı i tu-ŋ nəyəlu niŋ taa, na pəntu kú nyá nyuŋu na pə wəkəlɪ-ŋ.

¹⁰ Pə taa kəo na kpai nyáma təyə nyá wenav, na pá səvəna nyá təmle kvlvlvum ke lelu təyaya taa.

¹¹ Na pə kəo na nyá tənuyu ká waatū wei n̄ tala nyá tənaya tə na n̄ mələyɪ.

¹² Na n̄ tó sɪ: Isənaya pə lapa na ma taa kpana kvsəyəsətu, na pá kaləna-m na má kisi?

¹³ Isənaya pə lapa na má tá təŋ ma səyəsəlaa kuyəyətətu, na má tá ke ηkpaŋyŋu na pa kvsəyəsətu?

¹⁴ Pə kaasa pəcə sɪ má ná wahalanaa təna ke yəlaa na kpeka həkv taa.

Nyá ifepile alv səəlvŋu

15 Nyá alv wé ké ɪsu lvm kwpam ləkə. Mpv tə, nyəəki ləkə ɪnɪ i taa lvm.

16 Pə fei sɪ lvm mpı pá kpəŋ yem ké awali na hapee təo.

17 Pə wee sɪ pé wee nyá tike nyá nyəm ké, pé taa sokina kpai tu nəyəlv.

18 Isə i kooli nyá ləkə lvm ke kwpantu na n̄ yəələna nyá ifepile alv.

19 I tewaya ɪsu nasem na i ləsaya svv-ŋ. Nyá laŋle i hvləməna i səəlvu ke tam təo.

20 Ma pəyalv, pepe təo ké n nyuləyɪ alv kpai nyəŋ? Na n̄ caa sɪ n̄ wayalı alv wei n ta nyí tə i həla?

21 Nyí sɪ Tacaa naakı yəlaa təna mpaan ké. I feŋiyi paq yulv wei i mpaisi.

22 Isayav kwpəntvug kpaakəna-i ɪsu katəka. I mayamaya i isayatu kpaakəna-i yomle.

23 I ká sɪ səyəsvug laŋvug təo. Ulenə i seliyi i kumelentu katatəlaya təo.

6

Ləlv kəma cəlvug

1 Ma pəyalv, ye n muwa nyá təyəntəle kəmlə, yaa n səŋja nəyəlv waalı ké pə təm taa.

2 Ye nyá kuyəyətvtu həka-ŋ pə təm taa, yaa nyá nəyə taa təm kpə-ŋ ɪsu katəka.

3 Pə təo tə, ma pəyalv ləsi nyá təyɪ pə taa. Mpı tə, n hota nyá təyəntəle niŋ taa ké. Polo na n̄ hənti-i atə na n̄ wiing-i.

4 Taa too pə tom, yaa n̄ tui kpəpv ɪsəle.

5 Haləna n̄ fiti ɪsu nam fituŋuu tətəlv niŋ taa tə. Yaa ɪsu sumaya lılkvug ka kpəlv niŋ taa tə.

Felentú cəlvug

6 Felentú nyá, polo na n̄ nyəni təəlu kvlapəle na n̄ wəəna ləmayaſeeſ.

7 Təəlu feina feŋlu yaa nyuyu tu yaa caa.

8 Paa na mpu tə i caləsəyi təyənaya ke kumtu waatu na i nyəkəyi.

9 Felentú nyá, pəlee ké n̄ ká nyəyəsi həntuyu na tom?

10 Nyá s̄i n̄ ká tóɔli nyá ti, na n̄ tu nyá niŋ ke nyá nyuyu na n̄ too pəcə na n̄ həesi.

11 Waatu ini konyəŋ ká ta-ŋ məlemele, na wahala tutu-ŋ iſii yoolu na i wontu.

Mənaafiki cəlvyg

12 Yvlv tətəlatu u təŋəyi tampana. I təŋ ké na i nəyə ūtaa na kaloolaya.

13 Isə ke i cəpələyi yəlaa, na i yəyətəyəna-wə na i nəəhees, na i hatəy-ŋi-wə na i mpee.

14 Isayatu wənnə i taa, na i mayasəyi kawalaya təm ke tam, na i tilisiyi yooŋ.

15 Pə təə ké wakəlvuŋ ká tuti-ŋ, na pə wakəli-ŋ təm kvlum təə i kaa wəe hiiu.

Yəlaa mpa Isə luŋu fəi tə

16-19 Yəlaa loosi naatoso ke Tacaa taa kpaaکəna.

Mpəyəle:

Isatoosile nyəma, na puŋusilaa,
na mpa pa kuyi yəlaa ke muŋsuŋ tə,
na mpa pa mayasəyi pa lotu taa ké nti tə fəi teu tə,
na isayatu waalı təŋlaa, na pəpətu aseeta nyəma.

Ama pə kaasa naatosompəyəlaya nyəma.
Pəleyəle cewaa yoosilaa.

Wasaŋkalətv cəlvyg

20 Ma pəyalu tóki nyá caa kvsəsutu. Taa lə nyá too kvsəgesətu.

21 Siu-təyɪ nyá lotu taa ké tam təo. Tu-təyɪ nyá luyu təe ɪsu kacəka wontuṣu.

22 Tu tiiki-η nyá təntə taa, na tá kenti-η nyá təhəntəle taa, na tá yəyətəna-η waatu wei n fej tə.

23 Mpi tə, kvsəsutu we ké ɪsu fətəla. Na səyəsuyu náá wəe ɪsu nyadəm, na kʊkpaałətu náá ké weesuyu mpaav.

24 Tu kisina-η alv ɪsayaŋ, wei i ké nəəlelenj tu tə.

25 Taa nyulı alv ɪnɪ i teu kə nyá lotu taa. Pəyele taa yele na i ɪsihutu teu hə-η.

26 Pə taya pəlv, ye apalaa təna alv, təyənaya pəcə tike ke yvlv ləəkì ilé i təo. Ama alv wei i wəna paalv tə, yvlv kvpəŋ ke i nyəkì katəka.

27 Yvlv ká tó mamate ke i təo na i wontu yele nyayaŋ na?

28 Yaa i ká tə mamala təo na pə tá nyaya i nəntaałəŋ?

29 Mpə tətəyə pə wəe na wei i puki i təyəntəle alv kiŋ tə. Wei i tokina alv ɪnɪ, i ká ná pə naŋ.

30 Paa tuyl tanaav na nyəyətu wei i ɻ̥mūlaa sɪ i təki tə.

31 Pəna pə mpv tə, ye pa kpa-ı i ká felı pə təm naatosompəyəlaya. Haləna i cələ i wənaav təna.

32 Yvlv wei i feina nyuyuŋ tə, ɪnɪ i lakəna wasaŋkalətu, na alv wei i pəekəyɪ i tɪ na asaala tə, ɪnɪ i lakəna mpv.

33 Kataası na kvtuyuŋ ke i teŋna, i feelə kaa té.

34 Mpi tə, ɪsəsəemle ká kvsı i paalv pááná. I kaa wəenə pətəołəle ke leetuyuŋ kvyaku wule.

35 I kaa teeli sɪ pá felı-ı pəlv, na paa kvcəoŋ ke paa kaa-ı kaa tisi.

7

Alv wasanjkalı tvsvyv ke ifepu

¹ Ma p̄ayalv, tóki ma kuyayetutv, na n̄ suua nyá t̄eyi ma kusəsitu.

² Tóki ma kusəsitu na n̄ hiki weesuŷu, na n̄ fej ma kusəyəsətū t̄eo isu nyá isəpale.

³ Taayele na té fiti nyá niñ taa. Tóki-t̄eyi hatoo nyá lotu taa.

⁴ Nyəni ləmayasəe isu nyá newaya na layatv isu nyá ceu.

⁵ Pīi hatələna-ŋ alv kpāi tv wei i tvsəȳi yəlaa na i nəolelen̄ t̄o i niñ taa.

⁶ Kuyaku nakul̄i ma səñja ma kutuluŷu taa, na má nyənəyəna pətote p̄óð̄i na awali t̄eo.

⁷ M̄p̄ygy má ná ifepiya mpa pa ta nyənta p̄olv t̄o, na pa taa ké ifepu wei i feina nyvgy t̄o.

⁸ M̄p̄ygy i təñja hapəle na i tala t̄e kpeen̄a t̄eo timpi alv wasanjkalı nəyəlv i ka səñja t̄o. Iləna i təñjəyəna alv té t̄eo təpamm.

⁹ Pīi ké taanaya ké, na p̄é tema yulutuŷu na səkpetuŷu tema w̄eev.

¹⁰ Il̄e alv nəyəlv i səñjəȳi-í kelle, na í suuwa isu apalaā təna alv, na acilayatv suwa i lotu taa.

¹¹ Pə kula i nyvgy taa na i kpisi i t̄eȳe cayale.

¹² Pāa hapəle t̄eo, yaa nənəȳo t̄ee, yaa pāa lé té, i tanjaa ké.

¹³ M̄p̄ygy i kpətəna ifepu na i kpipi-í na i wayali-í. Iləna i nyəni i isəntaa təpiñj na feel̄e fei, na i heeli-í si:

¹⁴ Sañja ma lapa Isə ké nəȳo kvl̄umaya kpəntuŷu kətaya ñka too maa suwa si maa la t̄o.

¹⁵ Pə t̄eo ké ma luwa si ma səñjəȳi-í na má p̄eeki-í. Təv, ma na-ŋ kelle.

16 Ma pəwa ma kato təo ké Icipiti kpoŋkpontu toŋ nyəntu pəəŋ kucəəcələŋ kupaŋ.

17 Na má yəyəlì tulaalvnaa kypama mpa pa yaaki sì Miili na Aluwæe na Kanæelì təo.

18 Kəo na tə cəpələna səoluyu haləna pə nyaali. Té yoołi na té nu pə lelenj ke teu.

19 Ma paalv pola mpaav pooluŋ nyəŋku, i fei təyaya.

20 I kpaya liyitee na húlúyú ké. Ye isətu ta məŋna kite u kəŋ.

21 Iləna alv iní i pəsi ifepu inəgi i yəyətaya katatəlaya təo, na í həmí-i i nəɔlelenj təo.

22 Na ifepu svv-i təŋyuŋ ke kpakpaa isu nau wei pa pukina təkvle təo. Yaa isu pa həkuyu kpaŋtu ke ŋmənaya si pa həŋ i ŋkraŋyuŋ təo.

23 Haləna nyəmlə sə i həɔle, isu sumaya huluŋuuna tiiu ke apai taa na ká tá nyí sì ka weesuŋu ke pi təna təo.

24 Pənente ma pəyalaa me, i nuna-m, na í kē ŋkraŋŋu na ma nəyə taa təm.

25 Taa nyılı alv isu mpu na n̄ təŋi-i, na pə kəo na n̄ lé i mpaan taa.

26 Mpi təo, alv iní i huwa yəlaa payale ké. Mpa i ka huwa mpu tə paa ké toŋtuŋnaa ké.

27 I təyaya nté atetəle mpaav na kú tiiki səm té.

8

Ləmayasəe kawəyaya.

1 Ləmayasəe mapa kapuka,
na layatu náá kusí tə nəyə na té yaa.

2 Ləmayasəe səŋa toŋtoŋa təo
ké mpaav kiŋ, na hapəle atama taa.

3 Ləmayasəe səŋa icate nənəkeelasi na tə hapee təo

na á kiisiyi si:

- 4** Yelaa piya meyge ləmayasəe má, ma wəna.
- 5** Kumeleməñ i kpələmí nyuyu taa mayasəm.
Layatū laŋlaa náá kpələmí nyəm.
- 6** I nu, təm səsəontu ke ma wəna si ma heeliyi-mə,
ma kuliyi ma nəyə si ma heeliyi-meyge kusiyisitu.
- 7** Pə taya pəlv, tampana ke ma nəyə yəyətəyí
na isayatū təm wə-m kusayətū ké.
- 8** Ma nəyə kuyayətūtū təna siyisaa ké,
kaloolaya yaa təm kukekeetū fei pə taa.
- 9** Layatūnaa nyəma tə tənaya teu ke təceicəi,
na tə siyisa teu ke mpa pa wəna nyəm tə.
- 10** I pəekí ma kuseyesətu na pə kəlì liyitee,
na i pəekí nyəm na pə təe wula kupaŋ.
- 11** Mpi tə, ləmayasəe kəla teu ke liyitee pəee.
Liyitee pəlvpu ta tala-yę.

Ləmayasəe hvlvyy ke a ti

- 12** Ləmayasəe má, laakalı lapu taa ké ma təcayale wəe,
ma wəna nyəm na nyuyu taa mayasəm.
- 13** Tacaa nyamnaa nté isayatū kisuŋu.
Kalampaanu na isəcau pə ké isayatū mpaav ké.
Na nəyə isayaa ké mpi ma kisaa təyə.
- 14** Má tənna layatū tasuyu na təcayanav,
mayale layatū, na ma wəna toŋ.
- 15** Ma toŋ taa ké awulaa tókì kawulaya,
na awulumpiya náá tuŋi mpi mpi pə siyisaa tə si
yəlaa i la.
- 16** Ma toŋ taa ké awulaa tókì kawulaya,
na kupaŋalaa na tetu taa huuŋlaa təna náá huuŋkəna.
- 17** Ma səəla mpa pa səələy-i-m təyə.
Na ma pəekəlaa naakı-m.
- 18** Ma kiŋ ke apititu na teeli wəe,

na wənəv kveleelim na tampana təŋuyv.

19 Ma kvlvlvñ kəla wula kvpaq ke teu.

Na ma nyəm náá təe liyitee.

20 Tampana təŋuyv mpaav taa ké ma təŋ
mpaasi kvsixasí həku taa.

21 Ma sú kvpantu ke mpa pa səəla-m təyo.
Na má suuliyi pa kpaŋcoŋ.

22 Maya Tacaa caaləna ŋmau ke i təmlə taa
na pácó i laki i təma kvpənəe.

23 Hatoo tə pa ŋma-m ké,
fau na pácó pá ŋmaakı tətu.

24 Waatv inu tə teŋku nəyəlv i taa wee,
pácó lvm seelv nəyəlv i fei.

25 Pa lvla-m ké na pácó pá la pəəŋ
na pácó pulasí weeki.

26 Pəyele Tacaa taa tu lata tətu yaa kateŋasi,
yaa antulinya ciylisi nsi sú naaki tə sí kancaalaya
nyəŋka.

27 Ma wee na pácó Tacaa sú isətənuyv,
na i piu ku tənaya ke kvnə teŋku səsə pa təsulle.

28 Na i tu isətənuyv ke isətaa na teŋku seelaa lvm təli
na pə luna toma.

29 Waatv inəy Tacaa sú teŋku ke tənasi sí lvm i taa
ŋmaa na i piu tətu kite.

30 Ma lakaya i kiŋ ke təmlə ké, na má həesəy i laŋle ke
paa kvyaku ŋku. Na má liyiliyi tam na i naaki.

31 Na má liyiliyi i tətu təo na ma laŋle həekəna yəlāa.

Nyvlelenj tv nté wei i nukəna ləmayasəe tə

32 Ma pəyala, pənente i nuna-m.

Mpa pa təŋəy i ma mpaav tə pa nu lelenj ké.

33 I nu seyəsuyv i taa lə-kv.

Ulenə i pəsi ləmayasəe nyəma.

34 Yələaa mpa pa nukəna-m tə pa nu leleŋ ké.
Paa ifemle nteye pa feñiyi ma təyaya nənəosi
na pá tañəyi ka akelenaa.

35 Mpi tə, ye wei i hika-m i hika weesuŋ ké.
Tacaan ká hvli pəntu ke suulu.

36 Ye wei i pəntəyəna-m i təy i tuŋi wahala.
Pa təna mpa paa caaki-m tə səm ke pa səəlaa.

9

Ləmayasəe yaatu

1 Ləmayasəe suna akelenaa naatosompəyəlaya, na
á ñma a təyaya.

2 A kú wontu na á lá təyənaya na á su na á puu
svlvm.

3 A tila a təmlə nyéma alvnyəma kε tontonja təo, na
pəle pá yaakı yələaa si:

4 Kvmeləməŋ me, i kənna cəne. Iləna pá heeli
ləmayasəe feinnaa si:

5 I kəo na í təyə ləmayasəe təyənaya, na í nyəo a
svlvm.

6 I lu kvmeləməŋ taa na í hiki mə ti. I təŋ mpaav
ñku ku takəna layatv cəlo tə.

Ləmayasəe tv na woŋlu

7 Ye n kaləyəna woŋlu, i footiyi-ŋ kέ. Na ye n
səyəsəyi iSagau i tuŋ-ŋ.

8 Taa kaləna woŋlu na pə kəo na i taa kpana-ŋ.
Ama kaləna ləmayasəe tv ilé i ká səəli-ŋ.

9 Ha ləmayasəe tv, na i ləmayasəe ká səəsi. Səyəsi
siyisilu na ilé i səəsi nyəm.

10 Isə nyamnaa nté ləmayasəe təcaalle. Isə yələaa
nyəmtv nté layatv.

11 Ləmayaſee ká yele na nyá kuyeeŋ huki, na nyá weesuŋ p̄usí ſeəſi.

12 Ye n ké ləmayaſee tu, nyá waakəna. Ye n ké woŋlu ilə nyá nyuŋu taa ké pə teŋ.

Kvmelentv yaatu

13 Kvmelentv we ké iſi alu kəkətə tu, wei i ké tulaya na í tá nyí p̄ulv t̄o.

14 Kpete t̄o ké alu iñi i caya i nənəkeelasi, ke icate tontoŋle t̄o.

15 Iləna í kpreesəyí t̄eelaan mpa pa kama nyəəŋ na mpaa t̄o si:

16 Ye wei i kē kvmeleŋ, í kənnə cəne. Na í təŋ nyəəŋ feinaa si:

17 Lv̄m kujmuləm we lelenj ké, na iñmelau t̄eyənaya náá we teu.

18 Mpa alu iñi i yaaki mpu t̄o, pa ta nyi si pə caŋsəyí-węyę atetəle taa.

10

Yəlaa təntə atuwa kvkpeyelee

1 Saluməŋ atuwa. Pəyaya ləmayaſee tu həesəyí ka caa laŋle ké. Iləna kvmeleŋ náá wakəlī ku too nyəntə.

2 Wenau mpi yulv ta təŋ tampana na í hiki t̄o pə taa fei kawaaya. Ama siyisuŋ yəkəna səm taa.

3 Tacaa u yeki si nyəyəsi í sasəlī siyisilu. Ama i peŋ iſayav ke mpi i nyuləyí t̄eyə.

4 Nkpaliasi kprekuŋ suſəyí kuyəŋ ké. Iləna təmle lapu ləŋləŋ náá suſi təŋ.

5 Yulv wei i nyəkəyí t̄eyənaya ke kumtu waatu t̄o, i ké pəyaya ḥka ka mayaſəyí ka nyuŋu taa t̄eyə. Ama wei i tooki saa iñi t̄o, i ké feelē fei tu ké.

6 Kvpantv koolee wε siyisilaa nyɔɔŋ tɔɔ kέ. Ama mɔsʊŋ tɔm tike ke asayaa nɔɔsi yɔɔgətəŋi.

7 Siyisilu tɔɔ tɔɔsuyu kəŋna kvpantv koolee kέ. Ama yvlu isayav həte mayamaya ná wakələyɪ kέ.

8 Yvlu wei i wəna ləmayasεe ke i taa tɔ, i myi sεyεsεe kέ. Wei i yɔɔgətəŋi kumelentu tɔm tɔ i tεesəyəna lepu.

9 Wei i təŋ teu tɔ i təŋna naani kέ. Ama wei i təŋəyɪ mpaan kokoŋluŋ tɔ pu kuli i waalı.

10 Wei i cəpələyɪ isε na layatu tɔ i tuŋi i ləlaa ke wahala kέ. Ama wei i yɔɔgətəŋi kumelentu tɔm tɔ i tεesəyəna lepu.

11 Siyisilu kuyɔɔtutu kέ weesuyu sεelv kέ. Ama mɔsʊŋ tɔm tike ke asayaa nɔɔsi yɔɔgətəŋi.

12 Pááná kvsəyɪ yooou kέ. Iləna sɔɔluyu náá huṣəyɪ kvpantəŋ təna.

13 Yvlu layatu yɔɔgətaya taa kέ pa naana i ləmayasεe. Iləna pá natəyɪ ləmayasεe fei tu siyile taa kέ kpatəŋ.

14 Nyəm ke ləmayasεe nyáma ná kaakı wənau təle. Ama kumeləməŋ kuyɔɔtutu ná wakələyɪ kέ.

15 Wεentu liyitee kentiyina i tɔɔ, isu koluŋa icatε ton nyəntε. Acamaa kuvwakələm nté pa kuyɔɔŋ.

16 Yvlu paŋ təmle ke weesuyu pvlv kέ. Iləna isayav kasəyaya náá kέ isayatu pulv.

17 Wei i təɔsəyɪ sεyεsuyu tɔɔ tɔ i təŋəyɪ weesuyu mpaav kέ. Iləna wei ilé i sɔɔkı kələnau tɔɔ tɔ i le.

18 Ye wei i takə pááná tɔɔ i looliyina i nɔyɔ kέ. Wei i yɔɔgətəŋi ləlaa tɔm tɔ i kέ kumeləŋ kέ.

19 Wei i yɔɔgətəŋi sɔɔsɔm tɔ u taana pəntuyu. Ama wei i kpaakı i nɔyɔ tɔ i kέ yvlu layatu.

20 Siyisilu kuyɔɔtutu wε teu kέ isu liyitee nyəyəluyu. Isayav lotu taa huwεe ta ke pvlv.

21 Siyisili kuyoyotutu tiikiyi yelaa payale ké. Kpanjtuñaa ná saki nyuyu taa mayasém lajuñu tó.

22 Tacaa kwpantu kooluyu haakéna toñ. Nyá kwluku u takí tiili.

23 Isayatu lapu we lémayasée fei tu ké isu aliyila. Ama layatu tenna lémayasée.

24 Mpi asayaa nyajna tó mpi pë kajna pa nyøen tó. Iléna Isø haakí siyisilaa ke mpi pa séléméyi tó.

25 Isu kacuculaya tækuyu tó, mprúyú asayaa saaléyi. Ama siyisilaa ná sənjá teu ke tam tó.

26 Isu nyømèn nyønyu kela, na nyøesi náá tuyi isetó, mprúyú felentú cœséyi i caa.

27 Mpa pa nyajna Tacaa tó pa weesin tayaléyi ké. Iléna isayalataa náá sékéna pa toñ.

28 Siyisilaa tæluyu ke lanjholvmlé ké. Ama asayaa tæluyu ká wakeli.

29 Tacaa mpaañ kentiyi mpa pa feina kawaliya tøyø. Iléna kú wakéleyi mpa pa laki isayatu tó.

30 Pwlpu u selisiyi siyisili. Ama asayaa ná kaa caya tetu taa.

31 Lémayasée tóm ke siyisili yøyotéyi. Ama paa seti isayatu yøyotulu nsamle.

32 Siyisili kuyoyotutu laki kwpantu ké. Ama kwakéletu ke isayau nøy ná nyømá.

11

1 Tacaa luju fei pøpøtu mayasélaya. Ama mayasélañi nsi si tøja teu tøyø i caaki.

2 Kalampaanu tu teñna kwtuyu ké. Iléna wei i paséyi i tó tó i tæseséna lémayasée.

3 Yolupaq kwpantu tiikiyina-i. Iléna isayau acilayatu náá wakeli-i.

4 Wənəv feina toma naaləyi Isə huvle wule. Tampana təñuyu tike ləsəyəna səm taa.

5 Siçisili kūpantu yekina na i mpaañ təñ. Iləna isayav náá pəti-i.

6 Siçisili tampana təñuyu ləsəy-i asola təna niñ taa ké. Iləna asayaa kūnyuləm náá kpaaki-weyə katəka nyəm.

7 Yulv isayav i səpa i teeluyu saalaa ké. Iləna isəna i teelayaa i wənəv tə pələ pə saalı tətə.

8 Pə ləsəy yuluparñ ke nəyəsəe taa ké. Na pə leeti isayav ke i lonte.

9 Wei i kpeesəy Iṣə tə i kuyi lelaa ké na i nəyə taa təm. Ama nyəm waasəyəna tampana təñlaa.

10 Icate yəlaa tákı acima ke waatu wei siçisilaa waakı təyə. Na pá wilitiyi waatu wei asayaa səki tə.

11 Siçisilaa ná kəjna kūpantu ke pa icate taa na i cate teeki. Ama asayaa ná wakələy-i-te na pa nəəsi.

12 Wei i tuyki i təyəntəle tə, i feina nyuyu taa mayasəm ké. Iləna wei i nukı pə taa tə i sunj.

13 Wei i yəyətəy i lelaa təm tə, i kuliyi pa waalı ké. Ama naani tu ná sükı pə tənaya i taa.

14 Yəlaa i feina paasənlü pa leki yem ké. Iləna layatv tasəlaa payale waasəy-weyə səsəm.

15 Wei i tuyi lelu kəma si i feləy-i tə, i naa pə nañ ké. Iləna wei i kisiyi pə lapu tə i nu lelenj.

16 Alv telu ke pa sañ, na apalv kpelikpeka tu náá svu tonj.

17 Yuluparñ waasəy-i təyə. Iləna yulv isayav náá tuyi i təy i wahala.

18 Kasəyaya ḥka ka fei naani təyə isayav hikiyi. Iləna kusiyisim latv náá hikiyi kufeluyu tampana nyəñku.

19 Tampana təñygү haakı weesugу kέ. Ilena isayatv təñygү náá tu səm.

20 Tacaa nyənəyı isayatv ke mpa pa lotu taa wə isayatv təyə. Ama i laki kypantv ke mpa pa təntə wə teu tə.

21 Pu hə asayaa ηkraηj kέ. Ama pu ya siyisilaa luvugу nyáma.

22 Alv telu wei i feina ləmayasəe tə, i wə kέ isu afa wei pa tu wula tə.

23 Siyisilaa konyuləm nté kypantv lapu. Ilena asayaa koolee náá kusəyı lsə pááná.

24 Lelaa haana luyu kvlumugү kέ na pa wənəv səcsəyı. Na lelaa náá laki leeu na pá tvgı pa təyı konyəj.

25 Pu ha kypantv ke səsəm ke wei i haana luyu kvlumugү təyə. Ilena lvm halv ləkətū náá sí.

26 Mpa pa nyəkəyı təyənaya na pá tanja kasəyaya səsaya tə, yəlaa təñsəyı-wəyə mpusi kέ. Ilena pá kooliyı kypantv ke mpa pa pəetəyəna-wə tə.

27 lsə sanj wei i luki kypantv lapu təyə. Ilena wahala makəna isayatv pəekəlāa.

28 Wei i tv naani kέ i liyitee tə i lepaya. Ama siyisilaa ná puķi kέ isu tvgı ηku ku səñja lvm nəyə tə ku hātv.

29 Wei i ta təkι i təyaya ke teu tə i kaa na kpancoou. Mpə tətəyə kumelenj pəsəyı ləmayasəe tu yom.

30 Siyisilu kvlaputv haakı weesugу kέ, na yəlaa təñsəyı ləmayasəe tu.

31 Pə ta kisi siyisilaa ke leetvugү kέ atε, kacanjfanə isayav na pəntvlu na?

12

¹ Yvlv wei i tisiyi si pa kalena-i ta i seola nyem ke. Wei u caaki kalenaav ta i ke kumeleng.

² Tacaa lakı kypantu ke yulupaj ke, na i ku acilayatu tu tom.

³ Isayatu u yeki na yvlv nyee toej. Peyele pulupu naa ciyitiyi siyisilaa.

⁴ Alu kypaj kusayi i paalv nyugn ke. Ama feele fei tu na we ke isu svulv ke i muwa taa.

⁵ Tampana tenugv tom ke siyisilaa na mayasayi tam. Ilena asayaa naa mayasayi mpaav nmulam tom.

⁶ Asayaa kuyoyotutu we ke isu sem katosi. Siyisilaa nyentu na fitiyi lelaa ke sem taa.

⁷ Ye pe kpiisa isayau pi kaasayi pulv, ama siyisilaa lulgyn nyema na sanya teu.

⁸ Nyugn taa mayasem tu ke pa saj yontu taa. Ilena pa tuukki wei i lotu taa we isayatu ta.

⁹ Pe kela teu si yvlv i pasa i ti na i weena temle tu kulgum, na mpi i ka ho i ti na i lanj tayonaya ta.

¹⁰ Siyisilu paasayena i tonte ke. Ama petaotale fei isayau lotu taa.

¹¹ Tayonaya taelena wei i halayi tayo. Ilena wei i feina nyugn taa mayasem ta i teneayi krai nyem.

¹² Kasayaya asilima nyenka ke asayaa na nyulayi. Ama siyisilaa na waaki.

¹³ Nayo kuyoyotutu taa we katoka isayaa ke. Ama siyisilu na lesayi i tayi nayeesee taa.

¹⁴ Yvlv nayo kuyoyotutu yekina na i weena kypantu ke sesom. Pe felayi paa wei ke isu i lapena i niij ta.

¹⁵ Wei i feina nyugn taa mayasem ta i nyenayi i mpaav ke na ku siyisa-i. Ama lemayasee tu na nukki layatu tasugn ke.

16 Kūmēleñ hvləyí ku pááná ke kpakpaa ké. Ama wei i nukí i kvtvñ na í ñmesəyí tó i ké nyvñ taa mayasəm tu ké.

17 Wei i yçøtəyí tampana tó siyisuyu ke i kpaaləyí, na aseeta pøpətu tu ke kaloolaya.

18 Tøm kpaí nyəntu yçøtuyu səki ké isu layate. Iləna ləmayasëe nyáma kuyçøtutu náá waasəyí.

19 Tampana yçøtuyu u teñ. Ama kaloolaya naa laakí tøm.

20 Mpa pa tu pa taa ké isayatv lapv tó pa lotu taa suwa pøpətu ké. Ama mpa pa seyèsəyí hæesuyu tøm tó, pa laña hvləməyí.

21 Mpusi nøyəlv u makəna siyisilu. Ama wahalanaa ná nukí asayaa.

22 Tacaa luyu fei loollaa. Tampana lataa ke i sañ.

23 Nyvñ taa mayasəm tu ná ñmesəyí i nyəm tøm ké. Ama kūmēleñ ná yasəyí ku kūmēlentv.

24 Tømle latv tøkəna kawulaya. Iləna ñkpalasi kpekkəlv náá teki lelaa.

25 Nøyəsëe nukí yvlu ké. Iləna tøm kwpantv hæesi i lanjle.

26 Siyisilu hvləyí i tøçøntəle ke mpaav kwpanjv ké. Iləna asayaa mpaav náá tolisi-wε.

27 Tøtəlv felentv u wusəyí i nantu. Ama yvlu wənav kwpam nté tømle lapv.

28 Siyisuyu mpaav taa ké weesuyu wεε, səm fei ku taa.

13

1 Pøyaya ləmayasëe tu nukí ka caa seyèsëe ké. Kalampaanı nyəñka u nukí kalənav.

2 Yvlu kuyçøtutu yekina na í tøçø mpi pø wε teu tó. Ama musvñ tike ke asayaa ná lakəna.

3 Wei i feñiyi i kuyøyøtuñtu tøo tø i tøyi i waasøyi. Ama wei u nyøñ i nøçø kpañ tu i we lepu taa ké.

4 Felentú wena kuyøyønuñ ñku ku waasøyi-i tøyø. Ama pu tøøløna tømle latu ké.

5 Siyisilu taa kpaana kaloolaya ké. Iløna isayav náá footixi lølaa na í tuyi-Weyø feele.

6 Siyisuñu kentiñina yulu wei i tøntø we teu tø. Iløna isayatu náá kú isayav.

7 Lølaa yaaki pa tøyi torjtuña, pécó pa fei pulu. Iløna lølaa náá yaaki pa tøyi kuyøyøtuña na pá hayaa.

8 Wenav ke yulu layasøyøna i weesuñu. Ama kuyøyøtu ná tá nyí tøle.

9 Siyisilu we ké isu fætøla wei i naaki teu tø. Iløna isayav náá we isu fætøla wei i fiyinaa tø.

10 Kalampaani tike ke pa kusøyøna yoou. Ama mpa pa nüki layatu tasuñu tøyøle lømayasøe nyáma.

11 Toñ wei yulu ta laa hikuñu tø i pasøyi ké. Ama toñ wei yulu hikiñi pæcø pæcø tø, nti i sœøsøyøna.

12 Yulu teeluyu pulu na pé tá lá løñ tø, i lañle wakøløyi ké. Ama ye i nyula pulu na í la-wi ilø i lañle hulvøni sœøsm.

13 Ye pa kpaala wei na í tá nu i leki ké. Ama wei i tøkøyi nti pa tu-i tø i waaki ké.

14 Lømayasøe tu kusøyøsøtu haaki weesuñu ké. Nti tø cœløyøna yulu ke sœøm katøsi.

15 Yulu layatú ke yølaa tuyøna. Ama isayav weesuñu ná we katø.

16 Nyuñu taa mayasøm nyáma mayasøyi pa taa ké na pécó pá la pulu. Iløna kumelémøñ náá yasøyi pa kumeléntu.

17 Tøm kpaallu isayav hotiñi wahala taa ké. Iløna kupañ náá waasi.

18 Wei i kisiyi segesuyu tɔ, i pəsəyı konyontu ké na pá tuv-i. Iləna wei pa kaləyəna na í suma tɔ i nyuyu kvlı.

19 Ye yulv í nyula pvlv na í hiki-wi pə wε-i leleñ ké. Ama kumeləməñ ná nyənəyı isayatı ləv ke acaalətu ké.

20 Ye n təñəyı ləmayasee nyéma n laki ləmayasee ké. Ama kumeləməñ təñlu ná pəsəyı isayav ké.

21 Isayatı təñəyı tə lataa ké. Iləna pə leetəyı tampana təñlaa ke kypantu.

22 Yulvpañ yekina i luvuyu nyéma ke i kpancoou ké. Iləna siyisila náá təçə isayav nyənkv.

23 Konyontunaa kvnj pa tawa taa ké səsəm. Iləna muylala səki.

24 Wei ii makı i pəyaya tɔ i ta səolı-kęyε. Ama wei i səcla i nyənka tɔ i makı-kęyε.

25 Siyisili təkı ké na í hakı teu. Iləna isayav lotu taa náá səoləyəna nyəyəsi.

14

1 Alv ləmayasee tu sıukı təyaya ké. Iləna alv kumeləñ náá yəkı-ké na i niŋ.

2 Tampana taa təntu nyaῆna Tacaa ké. Iləna wei i təñəyı mpaanı isayaj tɔ í tuv-i.

3 Kumeləñ kalampaanı təm kəῆna-kvγu tipite. Iləna ləmayasee nyéma kuyəyətutu kentiyi-wε.

4 Timpi naaŋ kuhaləñ fei tə kpóú wε kpete ké. Ama təla təmle taa ké təyənaya təcləyəna.

5 Aseeta tu kypaŋ u looliyi. Ama pəpətu ke isayav inı ilé i peleyi.

6 Kalampaanı tu kaasəyı i təyı u hikiyi ləmayasee. Iləna yulv İayatı náá hiiki nyəm pácó u wukəna.

7 Hatələna kumelənə, pə taya i nəyə taa təm taa ké n
ká hikina nyəm.

8 Nyuyu taa mayasəm tu ləməyəsəe nté si í cəkəna i
mpaav. Iləna nyuyu feinəa kumeləntu náá təsəyi-wə.

9 Kumeləmənə wənjiyi tasəkəle təyənuyu kətaya ké.
Iləna tampana təyəlaa náá ləki təmaya kəpantu.

10 Ye yəlvə lajle wakəlaa nəyəlvə u pəsəyi na í cosi-te.
Mpə tətəyə na i lajhvəmlə.

11 Pü yəki asayaa təesi ké. Iləna siyisilaa coka náá
teeki.

12 Mpaav ḥku n nyənəyi kəpənəku tə, ku pəsəyi na kú
pona-ñ səm taa.

13 Lajwakəlle pəsəyi na té tii wənja waatv. Iləna
lajhvəmlə təesəna lajwakəlle.

14 Yəlvə tətelətu təki i kəlaputu kasəyaya ké. Iləna
yəlvəpan náá təyə i kəlaputu kasəyaya.

15 Wei i fei həwəe tə i məyə pə təna mpi pa heeliyi-i
təyə. Ama laakalı tu u kəpəsəyi nəəhəle na í ta mayası
i taa.

16 Ləməyəsəe tu seeki əsayatv ké na í kisiyi-ti. Ama
kumelənə ná ləki ké u mayasəyi. Mpə tə, u nyənəna pulv.

17 Wei u laa páráná məyə tə i ləki kumeləntu ké, na
wei i kpekiyi i taa ké əsayatv tə, i ləki na ləlaa taa
kpaana-i.

18 Yəlaa mpa pa həwəe ta təyali tə, pa kawaaya nté
kumeləntu. Nyuyu taa mayasəlaa teeli kəle nyəmtv.

19 Asayaa ká hənti kəpama ke ateyə, na pá tan
siyisilaa nənəəsi si pəle pá mə-wə.

20 Kunyəntu taapalv mayamaya ná kisiyi-i ké. Ama
tonə tu camnanaa ná wə payale.

21 Yəlvə wei i footiysi i təyəntəle tə i ké əsayav ké. Ama
wei i wəna kunyəntvnaa pətəətəle təyəle lelenj nəlv.

22 Yələaa mpa pa mayasəyi ısayatū ke pa taa tə, pa pəntəyi mpaav ké. Iləna mpa pəle pa mayasəyi kùpantu tə pá laki-ti na tampana.

23 Təma təna na a kawaaya ké. Ama kүnyəŋ ke yəyətaya katatəlaya ná kəjna.

24 Wənəv nté ləmayasəe nyáma kasəyaya. Ama kumeləməŋ naa luki pa kumeləntu taa.

25 Aseeta tu wei i yəyətəyi tampana tə i yakı weesinj ké. Ama kaloolaya ke pəpətu ná yəyətəyi.

26 Wei i nyənja Tacaa tə i səňaa ké təca. Pə taya pəlv, Tacaa ké i piya kükentuyu ké.

27 Tacaa nyamnəv haakəna weesuyu, na pə cələyəna səm katəsi.

28 Ye yələaa i wə samaa, wulav teeli kele. Ye yələaa pasaa ilə pə wakəli wulav.

29 Wei u mvgi pááná ke ləŋ tə i wəna layatū səsəəntu ké. Ama wei u laa pááná mvgu tə kumeləntu ke i hvləyi.

30 Ləmayasəle taa həesuyu haakəna tənvyu kə weesuyu. Iləna ısəsəemle náá wə ısu məwə taa suvlu.

31 Ye wei i təkī kүnyəntvnaa ıse, pa ıŋmalu Isə ké i tvvki. Ye wei i wəna pa pətəətəle i kvsəyi Isə nyvuyu ké.

32 ısayatū wakələyi ısayav. Ama siyisilaa ná hikiyi təcəəsəle ké, paa səm taa.

33 Ləmayasəe wə yəlv layatū lotu taa ké. Ilə n kaa na-yęye kumeləŋ kiŋ.

34 Kvsixisitu tənvyu kvsəyəna piitim nyvuyu. Iləna ısayatū lapu náá tu yələaa ke feelə.

35 Wulav saŋ i waalı nyáma ləmayasəe ké. Iləna í mvgi pááná na tətelataa.

15

1 Təhees kvcəcətu həesəyi pááná ké, na konyasətu náá kvsı-ye.

2 Ye ləməyəsəe tu yəyətəyi, yəlaa nyuləyi nyəm ké. Ama kumələntu təm ke kumələmən ná yəyətəyi.

3 Tacaa nyənəyi paa timpiyi, na í nadkı kypama na asayaa.

4 Təm lelenj nyəntu haakı weesuγu ké. Iləna təm iṣayatu náá wakələyi laŋle.

5 Kuməleñ footiyi kv caa kusəyəsətu ké. Ama wei i lakəna nyuγu taa mayasəm tə i nukı kalənañ ké.

6 Pə təələyəna yulvupaq ké. Iləna kasəyaya asilima nyənja náá kəna mpuñi.

7 Ləməyəsəe nyáma yəyətəyəna nyəmtu ké. Ama kumələmən ná fei mpu.

8 Tacaa luγu fei asayaa kətası. Ama niñ naaleγe i muγəna tampana təŋlaa kusələmətu.

9 Tacaa luγu fei asayaa tənte. Ama i saøla mpa pa təŋjəyi tampana tə.

10 Wei i cələyi mpaav tə paa hə i ᱥkrañuγu na toŋ. Wei ii nukı kkpaañlatu tə i ká si.

11 Tacaa ta kisi nyəm ke póúyó səsəou na atetəle. Kacanñfana yulvupiya lotunaa na?

12 Kalampaanı tu u caaki pá kaləna-i. Ii tu pukina ləməyəsəe nyáma həyələyv.

13 Laŋhulvumle hetəyi iſentaa ké. Ye laŋle wakəlaa ləməyəsəle hoowaya.

14 Yulv layatú pəekəyi nyəm ké. Iləna kuməleñ laŋle náá həenə kumələntu təm.

15 Yulv laŋle i wakəlaa, kuyeeñ təna ké iſayaa ké. Iləna laŋhulvumle tu náá we acima tam nyəna taa.

16 Pə kəla teu si ní weenə pəcə na ní nukəna Tacaa. Na mpi n ká weenə toŋ na pá cəəsəyi-η tə.

17 Pə kəla teu sì pá puyuli-η hvnvm na səəlvuŋ. Na mpi paa toŋi-η naŋ nantu nim nyəntu na táká haŋaya tə.

18 Pááná tu kvsəyí yoou ké, na suulu tu náá həesəyí yoou.

19 Səwa nyala felentú mpaav taa ké, na yvlvpaŋ nyəŋku náá hvluŋmaa.

20 Ləmayasəe pəyaya həesəyí ka caa laŋle ké. Ama yvlv kumeləŋ ná footiyi i too.

21 Ləmayasəe fei tu laŋle həekəna i kumelentu ké. Iləna ləmayasəe tu náá kama nyvŋu ke təntə kvpantə taa.

22 Ye n laki nyá layatu ke nyá tike n kpisiyi ké. Ama layatu tasəlaa i tɔɔ-η ilə n waa.

23 Ye yvlv i cəwa təm i laŋle hvləməyí ké. Ye i yəyətətəyí tə waatu pə lelenj we səyəntu.

24 Nyvŋu taa mayasəm tu təŋəyí weesuŋu mpaav ḥku ku pukina isətaa təyə. Iləna i fiti atetəle ke atə.

25 Tacaa yəkəyí kalampaanı tu təyaya ké. Ama i təŋəyí alu leelu tətu toosi.

26 Tacaa luŋu fei hvwəe asayee. Ama təm kvpantu tike wənna-i teu.

27 Liŋitee luluŋu tu kəŋna i nyáma təo ké wakəluŋu ké. Ama wei i kisiyi kvcəəŋ isayəŋ tə i wəna weesuŋu.

28 Yvlv siyisilu mayasəyí ké na pəcó i cə. Ama isayatū təm ke asayaa yəyətəyí.

29 Tacaa hatələna asayaa ké. Ama i nukı siyisilaa sələməŋ.

30 Isentaa hetənav həesəyí laŋle ké. Iləna təm kvpantu náá haakı alaafəya ke yvlv nantu taa.

31 Wei i keŋ ȳkpəŋvŋu na i nukı kalənav mpi pə waasəyí tə, i təcayale nté ləmayasəe nyáma kiŋ.

³² Ye n̄ kisiyi segesuguy nyá weesuguy ke n̄ laki awusa. Ama wei i nukí kalənau t̄ i wəekəna nyəm k̄é.

³³ Tacaa nyamnau səəsəȳ ləmayasəe k̄é. Pə wəe si n̄ pasa nyá t̄eȳ na pácó nyá nyuguy kvl̄i.

16

Tacaa wəeu k̄eyvl̄ kvl̄apəle t̄ena taa

¹ Yvl̄ cakəna na í tú i kvl̄apəm pəle. Ama Tacaa lakəna na p̄e lá yaa p̄e kpisi.

² Yvl̄ kvl̄apəle t̄ena w̄-i teu k̄é. Ama Tacaa nyəmna tampana.

³ Yelina Tacaa ke nyá t̄ema, inu í ká lana na p̄e lá.

⁴ Tacaa nyəmá mpi p̄e t̄əo i lapa p̄e t̄ena t̄eȳ. I nyəmá si i lapa isayatv ke huvule t̄əo.

⁵ I luyu fei kalampaanı nyəma. Pa a p̄e lá isəna i ká h̄o pa əkpaŋuȳ k̄é.

⁶ Kvpantv na tampana təŋuȳ t̄əo tasəkəle tayənəȳ k̄é. Tacaa nyamnau lakəna na yvl̄ cəlo isayatv lapv.

⁷ Isə lanjle í heena yvl̄ t̄onte, i ciikiyi í na i kolontunaa mayamaya k̄é.

⁸ Pə kəla teu si yvl̄ í wəena pəciiu na tampana, na mpi i ká wəena səsəm na p̄e tá siȳisi t̄o.

⁹ Yvl̄ mayasəȳena i t̄ema kvl̄apəe t̄om. Il̄e Tacaa yekina na á lá.

Awulaa t̄om

¹⁰ Wulav yəyətəȳena Isə toŋ̄ k̄é. Pə fei si í pənti yəyətuȳ k̄e i huvule taa.

¹¹ Tacaa tənna sanəya wei i siȳisa teu t̄o. Mayasəlası t̄ena k̄é i niŋ̄ təml̄e k̄é.

¹² Isayatv lapv k̄e wulav ke acadaletv k̄é. Mpi t̄o, siȳisuguy nyəəsəȳena i kawulaya ke toŋ̄.

13 Təm kəsiyisitu ke wulav caaki, na í səəla mpə pa yəyətəyi tampana tə.

14 Wulav pááná tu pəsəyi na í kú yulv. Ama ləmayasəe tu həesəyi-yəyə.

15 Ye wulav ısentaa hetaa, pə haaki i yələa kə weesuyu ké, na i kvpantu we ısu toomaya tev.

Yulv weev ke lelaa kiŋ na i kvlapəle

16 Pə kəla teu sı yulv í weəna ləmayasəe, na mpi i ká weəna wvla tə. Yaa í weəna layatv na mpi i ká weəna liyitee tə.

17 Siyisilaa mpaaav nté ısayatv cəlvyyu. Wei i feñiyi i təntə təs tə, i weesuyu ke i kentiyi.

18 Kalampaanı wəkələyi yulv ké. Iləna ısəcav náá hu-i.

19 Pə kəla teu sı yulv í pasa i tı, na í na kvnycəntvnaa pá káá, na mpi í na ısəcav nyémə paa taləyi kvlækəm tə.

20 Wei i pəækəyi sı í cəkəna təm tə i laŋle huləməyi ké, na wei ilé i laki Tacaa ke naani tə i nukı lelenj.

21 Wei i lotu taa we ləmayasəe tə i ké layatv ké, na ısəna təm we lelenj tə mprýyú tə pəsəyi yulv.

22 Ləmayasəe haaki a weəntaa ke alaafəya ké. Iləna kumeləmən j náá təkı pa kumeləntu wahala.

23 Ləmayasəe tu mayasəyi ké na pəcó í yəyətəyi. Tənaya i təm pəsəyəna yələa.

24 Təm kvpantu we lelenj ké ısu tuŋ setaya. Tə we ləsayə ke lelenj, na tə haaki tənvyu ke alaafəya.

25 Mpaaav ȷku n nyənəyi kvpantu tə, ku pəsəyi na kú ponə-ȷ səm taa.

26 Nyəyəsi tənvyu yulv ke təmle. Mpi tə, i hiluyu caaləyəna-i.

27 Tətelatv tənvi ısayatv pəle ké, na i təm náá nyakı ısu kəkə.

28 Isayav kusəyi yoou ké. Ilena katayasaya tu náá faki cewaa.

29 Musvuntu túsəyi lelaa ké, na í pukina-weyé mpaav isayav taa.

30 Wei i wiisiyi ise na í kpa məntəna tó, isayatu kε i caaki. Hali i tu temá tə lapu.

31 Nyəəsi kuhvlvmasi kέ teeli pvlvgy. Mpi tó, tampana təŋlaa kasəyaya nté weesuyu kvtayalvgy.

32 Wei u myi páaná kε ləŋ tó, i we sana na aka. Na wei i kpaakı i tı tó i kəla wei i leekəyi acalee tó.

33 Pa mayasəyi pile kέ si pá nyi nti tu kəo tó. Ama Tacaa nyəmna kvcəcətú.

17

1 Pa kəla teu si yvlu í nyasa mvtiya kpete na həesuyg, na mpi paa saaki-ŋ təkpete kpete kε təyaya ɳka ka taa yoou wée tó.

2 Təmlé tu wei i wəna ləmayasəle tó, i kpakəyi pəyaya tətelatv lonte kέ na í hiki i paa nyəm kε kpəncouu taa.

3 Kəkə kε pa wiiliyina wvla, na liyitee nyəyəlvgy si, pa naa kv teu. Ama Tacaa mayasəyəna yələa lotunaa.

4 Təm nti tə fei teu təyə isayav kejna ɳkraŋj. Na pəpətū náá nük təm nti tə wakələyi yələa tó.

5 Wei i woŋiyi konyəntvnaa tó pa ɳmalu Isə kέ i tvvki. Na wei i paana lelə wahala tó, pu hə i ɳkraŋvgy.

6 Saalənaa kusəyəna kvkpatəlaa nyvgy, na cəcənaa náá kusəyi pa piya nyəŋ.

7 Təm kvpantu u makı kumeləməŋ. Ilə isənaya kaloolaya ká maya yvlu səsə?

8 Ləlaa ná hvvki si pa kvcəow ká tv-weyé nyvlelenj, na pá waa pa təma təna taa.

9 Wei i ləəki isayatu nti i təyəntəle lapa-i tə, i pəekəyi səəlvən kέ. Ama wei i təəsəyi-təyi i kuyəyətətu taa tə i faki taapala.

10 Kalənav waasəyi yulv layatu kέ, na pə kəli tipila naanuwa ke kumelenj təə.

11 Isayatu lapu ke isayav pəekəyi. Ama tillu isayav ke paa ponə-i.

12 Pə kəla teu sı n̄ sulina təyəlaya ɳka ka piya pə kpawa tə, na mpi n̄ ká sulina kumelenj ke saa wei i kumelenju kulaa tə.

13 Wei i leetəyi isayatu ke kypantu lonte tə, wahala kaa te i təyaya taa.

14 Yoou caalvən wəee kέ isu akəla təlvən. Kpa nyá tı, taa yele na ku kəo.

15 Yulv wei i haakı tampana tu ke tasəkəle, na wei ilé i ha tasəkəle tu ke tampana tə. Tacaa taa kpaakəna pa naaleye.

16 Paa kumelenj tóka liyitee sı ku yakı ləmayasəe pü waasəyi-ku.

17 Ceu hvləyi i səəlvən ke tam kέ. Lvəlvən tu təmle nté sı i səna wahala waatu.

18 Yulv wei i feina nyvən taa mayasəm tə, inı i saləyəna niŋ na i mu i təyəntəle kəmle.

19 Wei i səəla yoou tə i səəla isayatu kέ, na wei ilé i hənjı tı tə i polo wakəlvən taa.

20 Yulv isayav kaa na lajhulvəmle. Iləna isayatu yəyətəlu náá hoti wahala taa.

21 Yulv wei i ləla kumelenj tə lajhwakəlle taa kέ i wəee. Kpanju caa kaa pəsi na i yəəli.

22 Lajhulvəmle kέ kəle kypante kέ. Ama lajhwakəlle ná laki na muwa taa wulı.

23 Isayav məyı toko tee kucəəŋ wei i ká hələsti-i tampana taa təyə.

24 Ləmayasəe wə yulv layatu nəyə təo ké. Iləna kumeləŋ náá nyənəyí hatoo tətu tənaya.

25 Pəyaya kumeləŋ wakələyí ka caa laŋle ké, na ká tu ka too kvlvlu ke nəyəsəe.

26 Pə fei si n̄ pəli kəmle ke wei i təm ta si tə. Yaa n̄ hə wei pa tvgvna tə i ḥkpaŋvŋu ke i tampana təŋvŋu təo.

27 Wei i nyəmá i t̄ kpaŋ ke təyəyətəle tə, i ké nyəntu ké, na wei i ləmayasəle wə təpamm tə, i ké yulv layatu.

28 Paŋ kumeləŋ mayamaya sumna ku nəyəsəyəna ləmayasəe tu ké. Ye wei i sula i nəyə təo i ké layatu ké.

18

1 Wei i fakəna i mpaa tə i kvnuyuləm tike ke i pəsekəyí. Iləna i mvgi pāáná na ləmayasəle nyəm təna.

2 Kvnueləŋ laŋle i həekəna layatu. Ama i mayamaya i huwəe hulvŋu ke i səəlaa.

3 Ye isayatv i kəma, footuyu kəŋna, na tetelatətu náá kəna feele.

4 Yulv kvnuyətvtu lumaa ké isu lvm səsəom. Iləna ləmayasəe náá wə isu ləən səselv lvm mpi pə ḥmaakı təo.

5 Pə fei si n̄ nya isayav isəle na n̄ p̄e tampana ke a tv.

6 Kvnueləŋ kvnuyətvtu taa sita yoou ké, na i nəyə taa təm kəŋna ḥkuma.

7 Kvnueləŋ kvnuyətvtu wakələyí-kvŋ, na té kpaa-kvŋ katəka nyəm.

8 Kataŋasətvtua kvnuyətvtu wə ké isu kvnuyulvŋu təyənaya, ḥka ka tiiki hatoo yulv hilvŋu taa təo.

9 Felentú na wakəllv pa ké yulv na i neu ké.

10 Tacaa həte nté kvkentim toŋ nyəm. Siŋisilu tvgi kpvlvŋu na i naakı nyvŋu.

11 Toŋ tu ná nyənəyí i wənənə kε koluŋa ıcate toŋ nyəntε kέ, na í mayasəyí sí pü kenti i təo.

12 Kalampaanı pukina yvlv ke təkpisile kέ. Pə wəe sí ná pasa nyá təyí na páćó nyá nyvəy vəl.

13 Wei i cəo təm na í ta nuta-ti tə, i hvləyí kumelentu kέ, na i yeki na pá woŋiyi-i.

14 Yvlv ləmayasəle waasəyí-i kvtəŋ taa kέ. Ama ye i apalvətə hoowa awe kpaasi-ti?

15 Yvlv wei i we laŋatv tə i pəekəyí nyəm kέ, na ləmayasəe tv náá keŋ ŋkraŋŋ ke nyəm təm taa.

16 Kvçəoŋ həv hvləyí yvlv ke mpaan payale kέ, na pá yeki na í nyəŋ səsaa.

17 Sumaya leŋka í fei leŋka kələyí wula kέ.

18 Pa mayasəyí pile kέ na pá həesı yoou, na pá fayasi tonjtunaa.

19 Ye n pəntəna nyá taapalv, i kpətənənə kəla kate ke koluŋa toŋ nyəŋka tusuyu. Na ye í yoowa, mə kpəntvəy kəla kate ke kutuluyu ŋku pa kaləsəna məŋkuuli toŋ nyəŋ tə ku taa svvv.

20 Yvlv nəyə kvlolvum ke i hakı i hiluyu taa.

21 Səm na weesuyu pə we nsəmle niŋ taa kέ. Ye wei í səela yəyətəyá i ka təyə ka kvlolvum.

22 Wei i hika alv, pəntv laŋle hvlvmaa kέ. Pəeləe kε Tacaa lapa-i.

23 Kvnyəntv na yəyətəyəna niŋ tekvəy kέ. Iləna toŋ tv náá yəyətəna toma.

24 Taapalaan wəe na pá pukina təlete taa yaa. Ama taapalaan lelaa wəe na pá kəla teu ke neu.

19

1 Kvnyəntv wei i təŋəyí tampana tə, i kəla teu ke yvlv wei i yəyətəyí ısayatv na í kέ kumelen tə.

2 Nyəm laŋyŋu fei nəyəlv kε teu. Na wei i kpetiliyi pvlvpu taa tə i pəntəyi kέ.

3 Kvmelentu svəsəyi lelaa kε wahala taa. Iləna pá mvgi Tacaa na pááná.

4 Liŋitee tu taapalaa səəsəyi kέ. Iləna kvnycəntu nyəma náá ləəki-i.

5 Pəpətū aseeta ləsəlv ɳkraŋyŋu na kv həm kέ. Mpv tətəyə loollu kaa fiti saləka wei i mwna-i tə.

6 Yələa samaa puŋusiyi yvlu wei i haana lotu kvlvmtu təyə, pa təna pa camna kəle wei i haakı kvcəəj tə.

7 Kunyəntu newaa luŋu ná luki-i kέ. Mpv tətəyə i taapalaa ná ləəki-i. I caa-wə u naa-wə.

8 Wei i səəla nyvŋu taa mayasəm tə i səəla i təyə, wei i təka layatu tə i lanjle hvləməyŋi kέ.

9 Pəpətū aseeta ləsəlv ɳkraŋyŋu na kv həm kέ. Iləna kaloolaya tu náá le.

10 Pə ta mwna si pə cayana kvmeləŋ kε teu. Mpv tətəyə pə ta tu mwna si yom i ɳmakəli awulaa.

11 Yvlu wei i pəeekəy i sə i cəkəna tə u mvgi pááná kε ləŋj. Pəyele i səəki ɪsayatv nti lelaa laki-i təyə na pə kvsəyŋi i nyvŋu.

12 Wulav pááná wə kέ ɪsü təyəlaya nyusvŋu tə. Iləna i kvpantu wəe ɪsü aŋkpələe kpaakvŋu nyutv tə.

13 Pəyaya kvmeləŋ kέ wahala kε ka caa kέ. Iləna alv təm tu náá wəe ɪsü tev lvm tosuyu kvtamsa tə.

14 Nyá caa səkəna na i yeling-ŋ wənau na təyaya. Ama Iso haakəna alv wei i wəna ləmayaſəle tə.

1.

15 Felentú təyvna yvlu kε tapayuŋ. Pəyele hatəŋmuļu u naakı təyənaya.

16 Wei ı təkəyi kvsəsutu tə ı weesuyu ke ı kentiyi. Iləna wei ı feñiyi ı təntə təo tə ilé i sí.

17 Wei ı wəna kvnýəntu pətəətəle tə, pə wə ısu Isə ké ı kəntaa, ı ká feli-ı ı kvpantu ntəyi.

18 Kpuli nyá pəyaya ke saa wei n təeləyi sı kaa la teu tə. Ama taa teləsi mpəle na n̄ kv-ke.

19 Wei ı pááná teləsa mpəle tə, ı mvna pá pəli-ı kəmlə ké. Ye n tu yela-ı mрóygú lapu, n səosa-ı ton ké sı i ləli.

20 Nu layatu tasvən na n̄ mu seyxesuyu. Iləna n̄ pəsi ləmayaşee tv.

21 Yvlv tuyı təma payale pəe ké. Ama Tacaa luşu nyəntu lakəna.

22 Mpi pa caana yvlv təyəle ı kvpantu lapu. Kvnýəntu kəla teu ke pəpətu.

23 Tacaa nyamnəv haaki weesuyu ké, na yvlv həntəyi ahoo na ı hayanaya wahala ı kəj.

24 Felentú svəsəyi ı niŋ ke nyənaya taa. Ama ı pəsəyi sı i kpaasi-ı ı nəyə taa.

25 Ye pa mapə woñlu, kumelən ná mayasəyi kv nyəvən taa ké. Ye pa kaləna yvlv layatu ı pəsəyi nyəntu ké.

26 Pəyaya ɳka ka wakələyi ka caa, na ká təyəni ka too tə, ka ké pəyaya ɳka ka tuyı feelə təyə.

27 Ma pəyalu, yele seyxesuyu ɳku kui hatələna-ŋ nyəm təm təyə nuv.

28 Aseeta tv wei ı ke kpəte tə, ı woñixi tampana təñvən ké, na asayaa náá nyiləyi isayatv lapu.

29 Woñlaa təo ké ɳkrañvən həm wəe, na ɳkuma náá wəe kumelən siyile təo.

20

¹ Sulom susayi yulu ke kalampaani kē. Ilena sulom tonj nyem náá susi-i yoou taa. Ləmayasée fei tu haakəna i təyi pə taa.

² Wulau páaná we kē isii təyəlaya nyusuyu, wei í kpaasa-ye i ká si.

³ Yoou selu wəna teeli kē, kumelən tike kañna nyuyu ke pə taa.

⁴ Hátu wei i lapa hatəñmuləm ke toomaya taa tə, u kuy pulyu salan waatu.

⁵ Yulu huvvəe we pooluñ kē isii lvm seelaa ke tetu təe. Ləmayasée tu tike pəsəyəna a ləsuyu.

⁶ Yəlaa tuutuma sañna pa ti si, lelaa í la-weyə naani. Ama pə we kate si n̄ hiki naani tu na tampana.

⁷ Tampana təñlu wei i tənj teu tə, i waalı piya nyəñj lapa lelen kē.

⁸ Wulau í caya təm huvv, i naakı isayatv ke kpakpaa kē.

⁹ Nəyəlu u pəsəy i na í yəyəti i taa si i ta pənti. Yaa i lu kuyvntuyuñ paa taa.

¹⁰ Yuj mayasəlaya yaa tayaləñ nyəñka ḥka ka ta siyisi tə, Tacaa nyəñəy-keγe acaalətū kē.

¹¹ Apalv pəyaya yaasi taa kē pə naakəna si, ka təntə ká siyisi na té wəe teu.

¹² Nkpañuyu ḥku pa nukəna, na isəle nte pa naakəna tə, Tacaa lapəna pa naale.

¹³ Taa nyuli tom, pə taa kəñ na n̄ pəsi kuyvntu. Ye n caa si n̄ təyə na n̄ haya cayana nyá isə.

¹⁴ Yampayati nəyə taa na pə təsa-m kē. I lūki kpeenja ilena í kpasayi amukəñ.

¹⁵ Wula na pəe nna a pəekuyu we kate tə pə təlaa kē təhə. Ama yəlaa ləmayasée nyáma hikuñ wənnə kate.

16 Ye nəyəlv səñaa sı muvlu í təyə-n kəmle, mu səñlv capa ke təlvuma ke n ta nyı muvlu tə pə təo.

17 Nmüləm təyənaya we lelenj ke teu ké. Pə kəesəyı ulena ká pəsi isu patuwee ke nəyə taa.

18 Layatu tasuyu təo ké yulu pəsəyı na í la təma. Ye n caa n təe yooou, caya na n̄ mayası teu.

19 Katayasətu kuliyi təm kүñmesətu təo ké. Colə yələa mpa pa yəxətəyı katatəlaya tə.

20 Ye wei i túv i too yaa i caa, i weesuyu teŋ ké isu səkpətuyu taa kəkə.

21 Wei i paala wənav ke holoholo ke tanaŋ təe tə, pə kaa təesəna-wəyı kūpantu ke kooluğu.

22 Taa tə sı n leetəyı isayatv. Tú Tacaa ke naani i ká Waasi-n.

23 Tacaa luğu fei mayasəlaya isayaa. Iı caa sanəya wei i ta təŋ tə.

24 Yulu u pəsəyı na í nyı i mpaav. Tacaa feniqina i weesuyu təo.

25 Isu yulu sukvuyu nəyə ke Isə sı i ká la puv, na í ta mayasəta sı i ká pəsi yaa i kaa pəsi tə, pə ké asola ké.

26 Wulav ləmayasəe tu cəkəyəna asayaa ké, na í ləsəyı-wə na í həŋ pa ηkraŋŋ na pətəətəle fei.

27 Yulu ləmayasəle ntə kəkə ɳka Tacaa təwa yulu taa sı ká naakı hatoo i lotu taa tə.

28 Kūpantu na tampana kentiqina wulav. Kūpantu ke i təkəna i kawulaya kumte.

29 Tənuyu taa alaafəya kusəyəna ifepile nyuyu, na nyəəsi kuhuluması náá kusi kūkpatəlv nyəŋku.

30 Yulu wei llaki kawalaya tə pə kəəle nté hiŋ, ulena mapu náá tu yulu ke ləmayasəe.

21

¹ Wulau we Tacaa niŋ taa kē na Tacaa lakəna-i isəna i səəlaa tə. Isu lvm kpeŋyū pəyə taa tə.

² Yulv kvlapəle təna siyisa məyɪ. Ama Tacaa mayasəyəna paa wei i lotu.

³ Tampana təŋyūn na kusiyisim lapu ke Tacaa caaki, na pā kəlī kətasi.

⁴ Kalampaani na təhəm nté asayaa kvlapəle, na mpu m̄i pə kəna isayatu.

⁵ Pə təələyəna yulv latu wei i wena nyuyū taa mayasəm təyə. Ama petepete tu ná teŋna laŋyūn kē.

⁶ Wənau mpi yulv puŋusaa na i hiki tə pə wə kpeṭe kē. Pi leeliyi, pēcō pə kəŋna səm.

⁷ Asayaa məsən pukina-węyə təlete taa kē. Mpi tə, pa luyu fei tampana təŋyūn.

⁸ Yulv isayau mpaan koŋlaa kē. Iləna kypama nyəŋku náá siyisaa.

⁹ Pə kəla teu si yulv i hənti cokiya taa, na mpi i na alu təm tu paa kaa naŋ taa tə.

¹⁰ Isayatu lapu ke yulv isayau pəekəyɪ, paa i taapalu mayamaya u huləyɪ ileyę suulu.

¹¹ Kalampaani tu ηkraŋyūn həm taa kē kumeləŋ ná hikiyina ləmayasəe, na ləmayasəe tu náá waa səyəsəyūn ηku i nukı tə ku taa.

¹² Tampana tu Isə feŋiyi pə təna mpi pə laki asayaa teesi taa təyə, na i tusiyi-węyə wakələyūn taa.

¹³ Ye kwnyəntu wiiki na nəyəlv təkəyɪ i ηkraŋy, pəntu ká kəo na i wiiki nəyəlv kaa cə-i.

¹⁴ Mukayatəe kwcəən ke pa heesəyəna pááná, na iŋmesən kwcəən náá heesı yooŋ səsəən.

¹⁵ Yulvpaŋ laŋle heekəna tampana təŋyūn kē. Iləna pə wakəli isayalataa.

16 Yvlv wei i yeki ləmayasəe mpaav tə, sətaa kpekəle taa ké i ká həesi.

17 Wei i səəla i mayamaya i lelen nūu tə i we lañuyu taa ké, na wei i səəla svlum na nim təyən tə i kaa wəəna liyitee ke səsəm.

18 Mpa paa tən̄ Isə na pa taa tə, na kiiñ kisilaa pa təki wahala wei tampana təñlaa na kvpama kaa ná təyə.

19 Pə kəla teu sì yvlv i caya nyutu taa, na mpi i na alv təm tu na pááná kvsvlv paa caya tə.

20 Layatū ŋmesəyi wontu kvpantu ke i təyə. Ama kumeləñ ná təki pə təna.

21 Wei i pəækəy i siyisuyu na kvpantu lapu tə, i wəəna weesuyu na i təñəy i tampana na i nyuyu kvlaa.

22 Ləmayasəe tu svvki yoolaa taa yoolaa icate taa ké, na i yəki mpi pəle paa wəna naani tə.

23 Wei i feñiyi i kvyəyətvtu tə, i cələy i tı na wahalanaa ké.

24 Kalampaanu tu na isətoosile tu woniyi pə tənaya, na isəcau naakı i yaasi təna taa.

25 Felentú lañəy i kvyuləm iləna i sì. Mpi tə, u caakı təmlə lapu na i niñ.

26 Paa kvyaku ŋku ləlaa ná paasəyəna pa təyəntələnaa nyəm nyuluyu. Ama siyisili ná haakəna luyu kvluyuyu ké.

27 Asayaa kvhəaŋ ké acaalətu ké. Iləna pə tu kələna saa wei pa haakəna hvwəe asayee tə.

28 Pəpətu aseeta tu ká sì ké. Ama yvlv wei i nukı tə, ilé i ká yəyətəy i tam ké.

29 Yvlv isayau ná nyəñsəyi i isentaa ké. Iləna tampana təñlu náá seesa isəle.

30 Yvlv nyəm na i layatu na i ləmayasəe ta ha-i mpaav sì i kisi Tacaa luyu nyəntu.

31 Pa kpεεləyɪ yoolaa kpayənəŋ kε yoou wule yaa.
Ama Tacaa haakəna akaitv.

22

1 Pə kəla teu sɪ nyá hətə i yaa, na mpi n ká wεεna
wεnañ səsəɔm tɔ, pεεlεe kəla wula na liyitee nyəyətə
kε teu.

2 Liyitee tɔ na kүnyəntv pa wε kvlvəm kέ. Tacaa
ηmāna pa təna.

3 Nyuyu taa mayasəm tɔ loosiyi wahala kε pooluŋ,
iləna i ηmeli. Ama kumeləməŋ ná laki awusa, iləna
pέ nukı-wε.

4 Ye yulv pasəyɪ tɪ na i nyajna Tacaa, pə kasəyaya
nté wεnañ na teeli na weesuŋu.

5 Səwa na katəsi pə wε yulv isayav mpaav taa kέ. Ye
wei i səsla i tɪ pə wεe sɪ i cələ-ku.

6 Húléyɪ pəyaya ke mpaav ηku kaa təŋ tɔ. Pañ ka
koma na ká kpətəlɪ ka kaa yele-ku.

7 Liyitee tɔ ηmakələyɪ kүnyəntvnaa kέ. Iləna
kəntəlaa náá pəsi mpa pa kəntəyɪ-wε tɔ pa yomaa.

8 Wei i tuuwə mpi pə ta siyisi tɔ, wahala ke i kүŋ.
Na i pááná kpátyu ká saalı yem.

9 Pu təŋsi kvpantv latv ke nəəsi kvpəŋsi kέ. Mpi tɔ,
i haakı kүnyəntv ke i təyənaya.

10 Təyənɪ woŋlu, iləna yoou tε, na həm na kvtvŋ
su tənaya.

11 Yulv i səsla wei i lotu taa wε tənajŋ, na i yəyətəyɪ
pεεlεe təm tɔ, wulav nté pəntv taapalv.

12 Tacaa kentiyɪ nyəm tɔ kέ, na i liyitiyɪ asayaa
kүyəyətutv.

13 Felentú kүyəyətutv nté sɪ: Təyəlaya wε awalı. Ká
taa kɔ na ká kv-m hapələ tɔ.

14 Alu tetelatu kuyoyetutu ké púygy lumanj nyəŋku ké. Tacaa ləwa wei tə pəntu hotiyina ku taa.

15 Kraŋyŋu nyəna pəyaya taa. Ille seyəsuvu tipilaya ká waasəna-ke.

16 Ye n muŋuliyi kuyoyəntu n waasəŋi-í ké, na wei i haaki toŋ tu tə, i təyı i suŋəŋi kuyoyən.

Laakali təmnaa waani waani

17 Ke ŋkraŋŋi na n̄ nu ləmayasəe nyáma təm, na n̄ tóki ma nyəm ke nyá taa.

18 Mpi tə, pə we teu s̄i n̄ tóki-təyı nyá taa na té wee nyá nəŋə taa.

19 Na pécó n̄ tú Tacaa ke naani, ille maa seyəsi nyá mayamaya ke saŋa.

20 Ma tasa-ŋ layatv na ləmayasəe təm ɪsu hiu na naanuwa,

21 s̄i pə seyəsi-ŋ təm naani nyəntu na tampana nyəntu, na n̄ cə tampana ke wei i tila-ŋ tə.

22 Taa leekı kuyoyəntu ke i icantu təo. Pécó taa muŋuli wahala tu ke təhvule.

23 Pə taya pəlv, Tacaa ká seena pa təo na i ləsi mpa pa leekə-wə tə pa weesinj.

24 Taa puki pááná tu te, pécó nyá na musuŋtu i taa tə.

25 Pá taa kəo na n̄ kεenə-wə na pá pəsi-ŋ ɪsu katəka.

26 Taa suv mpa pa suki nəəsi ke yem, yaa pa muŋi lelaa kəma tə pa taa.

27 Ye n̄ feina s̄i n̄ felı, paa kusı-ŋ na pá kpaya nyá kuhəntvug mayamaya.

28 Taa tuusi tetu toŋa kuyənaya ŋka nyá caanaa suwa tə.

29 Awulaa kiŋ ke wei i nyəmá i təmlə lapu ke teu tə i cakı, u cakı kpaŋ nyáma kiŋ.

23

¹ Ye n caya yulv səsə mvtu nyənaya təε, paasəna təyənaya ɳkə na n lá laakali.

² Ye n kəla hiluŋu, ɳmisi-kv.

³ Taa nyəni i təyənaya kypaŋka teu na n kəli ntayama lipu, ntanyi səm ké.

⁴ Taa kuyi nyá təyı yem na n pækəyı wənaw, yele pə təm huu.

⁵ Liyitee mukəyi ké, n ta tu hikita cayale si, n na-yege naa mayamaya. Pə nəyəsəna ké ɪsu a wəna kej ɪsu hekəle na á kvləyi na á təekı poolunj.

⁶ Nyá na leetv i taa kaa. Taa tu nyuli i təyənaya kypaŋka.

⁷ Mpi tə, i taa fei ɪsu n naakvgy-ı mpv tə. I yaa-ŋ ké si: Kən na n təyə yoo. Pécó ye n svvwa i taa, ɪlə seesi.

⁸ Ye n kəma n cəkəna mpv n ká tó i təyənaya ɳkəyε. Ilə nyá təm kypantu yəyətvyu məla yem kəle.

⁹ Taa heeli kymelenj ke təm, kv kaa nyi tə ləmayasεe.

¹⁰ Taa tuusi tətv toosi kypənsi. Pəyele taa svv suluwaa tətv taa.

¹¹ Pa wəna təo seenlv torjtu ké. Ini i ká huuñana-ŋ na pa nəyə.

¹² Mu nti pa seyəsəy-ŋ tə na n ni nyəm təm.

¹³ Taa kisi nyá pəyaya ke seyəsuyu, tipilaya u kuyi-ke.

¹⁴ Ye n casa-keχε tipilaya, ka weesuyu ke n yakı atətəle taa.

Cecə layatv tasvgy kε i pəyalv

¹⁵ Ma pəyalv, ye n wəna ləmayasεe, ma laŋle ká hvlvml ké.

¹⁶ Ye n təyəyı tampana ke nyá kuyəyətvtv taa ma taa həewaya.

17 Taa nyuli asayaa ke paa pəcə. Ama nyajna Tacaa ke tam.

18 Waatu məyə nyá lanjle ká hvləməna mpi pu mayana-ŋ tə. Ilə nyá təelvuy kaa saalı yem.

19 Ma pəyalu, nyáá ke ŋkpənə na ní wəena ləmayasəe na ní tən mpaav kusiyisuyu.

20 Nyá na svlunyəəlaa na lulutunaa í taa kaa.

21 Pə taya pvlv, svlunyəəlv na lulutv pa təesəyəna kvnyəŋ ké. Iləna felentunaa náá təesəna pəceka suuu.

22 Nūna nyá caa, inı i lələna-ŋ. Taa lə nyá too ke waatu wei i kpatəlaa tə.

23 Təŋəyı tampana, na ní wəena ləmayasəe, na ní təkəyı səyəsuyu, na ní wəena layatv. Taa wakəli pə taa pvlv.

24 Tampana təŋlv caa yəələyı ké. Wei i lvla ləmayasəe tu tə i lanjle ká hvlvəni ké.

25 Nyá too na nyá caa pa laŋa i hvlvəni. Alv wei i lvla-ŋ tə i yəəli.

26 Ma pəyalu la-m naani na ní təŋ ma ikpatə.

27 Mpi tə, alv yəleyele tu na ləlv alv pa wə asola ké isu lumanj pəyyu. Yaa ləkə səsə wei i nəyə ta wali tə.

28 Pa papəyı apalaa ke isu ŋmulaa. Na pá səsəyı yəlaa ke asayaa təo.

Svlunyəəlv təm

29 Awe isə səena təkau, na i yooki tam na i kaləyı təkəkəke, na i wəna hiŋnaa na pə feina hvwəe, na pá laki-i waiyo?

30 Wei i nyəəki svlum ke kvtamsa na i pəekəyı svlum ton nyəm situyu təyə.

31 Taa nyəni svlum teu ke pə səeu atiŋkpa taa, na pá wəsəyı na pə təeu fei katə ke luŋu təe tə.

³² Ama pui téesəna-η nyasuyu ké ɪsu tuₘ, na pá yaya-η ɪsu paasəle.

³³ N ká naakı təm ke yem yem ké ɪsu toosee na nyá ləmayasəe na nyá kuyəyətətu hələ yem.

³⁴ Na pá wee-η ɪsu teŋku taa ké n wə kpuluyu nyuyu taa, na pə fisiyi-η.

³⁵ Halı n ká yəyətə si: Pa mapə-m na pə kv-m pə ta wu-m. Pécó ma ta tu nəv. Ilə pə ce ma təo na má tasa atinjkpa.

24

Ləmayasəe tu na isayav pa təm

¹ Taa nyulı asaya. Pəyele taa səołi si ní wee pa kiŋ.

² Wakəloyu təm ke pa mayasəyi, na pa nəosı yəyətəgi isayatu təm.

³ Nyəm ke pa sükəna təyaya kite, na pá ηma-ke na ləmayasəe.

⁴ Layatū ke yulv suuliyina i kutuluŋ ke liyitee wontu na kypantu.

⁵ Yulv ləmayasəe tu wəna toŋ ké, na nyəntu náá səsəyī kpelikpeka.

⁶ Mpi tə, nyuyu taa mayasəm ke n ka yoona yoou. Iləna layatū tasəlaa payale waasəyi-weyə səsəm.

⁷ Nyəm təm təewa kumeləŋ ké, kv kaa kuli nəyə ke təhvvüle taa.

⁸ Wei i tuŋi isayatu pəle tə, i pəsəyī acilayatū tu ké.

⁹ Kumelətəm mayasuyu ké isayatu ké, na yəlaa u caa wei i paana lelaa tə.

¹⁰ Ye n lə apalutu ke lajwakəlle kuyaku wule, nyá toŋ ke lajwakəlle ké.

¹¹ Waasi mpa lelaa həŋ na pá pukina təkvlə tə, lu na pá taa kv-wə.

12 Ye n təma sɪ n ta cəkəna, lsə ná nyəmá pə təndə. I feñjixi ké na í fələyɪ paa wei ɪsu i lapa tə.

13 Ma pəyalu təyə tuŋ, i wə teu ké. Setaya ká wəe lelen ke nyá nəyə taa.

14 Mpʊ tətəyə ləmayasəe ká waasi-ŋ. Ye n təka-yε, nyá lanjle ká həlvəni. Ilə nyá teelvən kaa saalı yem.

15 Taa ləekəna acilayatv ke siyisilu təyaya. Pəcó taa yele na í na-ŋ i təcayałe.

16 Paa siyisilu ká hoti təm naatosompəyəlaya i kvləyɪ ké. Ama asayaa ná cañsəyɪ wahalanaa taa ké.

17 Nyá kolontu í hotaa taa woŋ. Pəyele ye i cəñləyɪ taa yədli.

18 Tacaa taa ká kpəna-ŋ na í yele nyá kolontunaa nkpañvən həm.

19 Nyá taa í taa kpəna asayaa. Pəyele taa nyili-wε.

20 Pa kaa waa pvlvən cele, pa kəŋ saalvən ké ɪsu fətəla teñvən tə.

21 Ma pəyalu, nyana Tacaa, na wulav, taa kpəntəna mpə pa ləkɪ pə tənaya layasvən tə.

22 Pa wakəlvən ká kəo ké təleñ, nəyəlv kaa nyi wahala wei lsə na wulav paa tv-wε tə.

Ləmayasəe nyáma layatv tasvən lempı

23 Nti ləmayasəe nyáma tasa yəyətuvən təyəle sɪ: Pə fei sɪ ma nyəma-i í wəe həvəle taa.

24 Ye həvələ hawə tasəkəle tv ke tampana, yəlaa təna taa kpaana-i ké na pá təñsi-i mpusi.

25 Mpə pa həŋ tasəkəle tv nkpañvən tə. Pə cəkəna-wəyε teu ké na paa wei í seeki-wε.

26 Yəlv təñvən tampana na í cə təm tə, mpʊ pə hvləyəna taapalle kəpantə.

27 Taa hulinə təyaya wənəv na n̄ feinə təwa, yaa mpi n ká təyəna tə.

28 Taa kaləna nyá təyəntəle ke yem, n caa sì n loolina nyá nəyə na?

29 Taa tə si: Isəna i lapa-m təyə maa lapi-i. Maa leeti paa wei ké isəna i lapa tə.

Yvlu wei i ké felentú tə i təm

30 Mprýyó kuyaku nakvli, ma təjna felentú wei i feina ləmayasəe tə, i tuŋ taale kinj.

31 Səwa na nyutu isayatu pə nyaləna. Halı i kolunja pəs nyənka ná tima.

32 Iləna má nyəni mpi ma ná mpv tə, na má mayası pə təm ke ma taa na pə seyəsi-m.

33 Nyá sì n ká təeli nyá ti, na n̄ tu nyá niŋ ke nyá nyuyu, na n̄ too pəcə na n̄ həesi.

34 Waatv inu kuyoy ká ta-ŋ meləməle, na wahala tutu-ŋ isu yoolu na i wontu.

25

1 Salvmaŋ atuwa lenna nna Yuta wulav Isekiyası yəlaa kpeyelaa təyəlo.

Atuwa lenna

2 Mp̄i pə tuŋi Isə ké teeli təyəle timpi i laki ujməsəv tə, na mpi pə tuŋi awulaa ke teeli təyəle timpi pa pəekəyí sì, pá cəkəna kujməsəm tə.

3 Isu isətənuyu kulaa na tetv lim tə, mprýyó awulaa ləmayasəe wəe.

4 Ye pa tayana liyitee nyəyəluyu, koolu luki-kuyu pəlv kypam ké.

5 Mp̄i tətəyə ye pa təyəna yəlaa asayaa mpa pa wə wulav kinj tə, i təjəy i siyisuyu ké na i kawulaya yoo tonj.

6 Taa hə nyá təyə wulav kinj. Pəyele taa caya səsə nəyəlu i təcayale.

7 Pē kēla teu sī pā kpaasi-η tāmle səsəole taa, na mpi paa tisi-η na səsə nəyəlu í caya tō.

8 Taa hulinā nyá təyəntəle ke nənəyə yaa. Pē taa kōo na ilé í kuli nyá tōo, ilé isənaya n ká la?

9 Ye nyá na nəyəlu í wəna tōm, í tayani-təyí mē taa mə take. Taa kuli ləlv kuhelitū kuȳmesətu tōo.

10 Ntanyi i ká nii-ti na í kāləna-η, na pē tu-η feelə tam nyənte taa, na pē kú nyá nyuȳv.

11 Tōm ntí pa yəyəta teu tōo, tə wə kē isu wula wontuyu ŋku pa kōwa liȳitee nyəyətu tōo.

12 Ye ləmayasəe tu kāləyəna yəlv na í nukı, pə teu wə kē isu wula kukuule yaa wula luluȳv.

13 Isənə ləm kənijitim həesəȳi yəlv lajle ke haŋaya waatū tōo, mpu tətəȳo tōm kəntu wei pa tu naani tōo i həesəȳi i səsə lajle.

14 Wei i kpaaləȳi kuhau tōm na í tā ha-kv tōo, i wə isu teu piluyu na heelim yaşı-kv təȳo.

15 Suulu tu pəsəȳi na í layası wulav həwəe. Mpu tətəȳo tōm lelen nyəntu pəsəȳi na tā yəkū tōo.

16 Ye n hika tuij, taa suli təȳov, nyá taa ká kpa na n tə-1.

17 Taa puki kvtamsa kē nyá taapalu té, pē taa kōo na í nyəyəsi-η na i taa kpana-η.

18 Wei i ləsəȳi aseeta pəpətu nyən ke i təyəntəle tōo tōo, i kuȳi yəlv tətəȳo isu akaluȳu yaa layate yaa nyəmle.

19 Si n la tətelatu ke naani kē lajwakəlle wule tōo, pə wə asola kē isu n təkəna kete kypelle, yaa n tən tate.

20 Si n yoo lajwakəlle tu ke yontu tōo, pə wə kumelentu kē isu n ləekuȳu i toko ke watu waatū, yaa n liisuyu laamii ke i hiŋ taa tōo.

21 Ye nyəyəsi i kpa nyá kolontu ha-i na í təȳo. Yaa lkətu wəna-i ha-i ləm na í nyəo.

22 Pə taya puv, n lakuyu mpu tə, pə we ké isu mamala ke n pələy i nyuyu taa. Pécó Tacaa ká leetü-ŋ nyá kūpantu.

23 Isəna ilim ntəyəŋ heelim kəηna teu tə. Mpúyú yəyətaya katatəlaya kusəy i ləlaa pááná.

24 Pə kəla teu sı yulu i hənti cokiyu taa, na mpi í na alu təmtu paa kaa naŋ tə.

25 Isəna ləm kənnyitim kuyi ləkətu tə, mpu tətəyə təm kūpantu nti tə luna tətu pooluŋ tə tə wəe.

26 Isəna hite ləm cuyutəy i na pə wakəli səelv tə, mpúyú isayau wakələy i siyisilu.

27 Pə fei teu sı n̄ təyə tuŋ ke səsəm, yaa n̄ pəekü teeli ke katatəlaya.

28 Icate nte tə feina koluŋa tə, tə we ké isu yulu wei i ta nyi i ti kpav tə.

26

Kumeləməŋ təm

1 Isu wulaya ta munə yoluma, na teu na ku təmpəe ta munə luyi kumtu waatu tə, mpu tətəyə kumeləŋ ta munə pá tu-kuyu teeli.

2 Na isu sumpiwipu na kejkehilaya pa cəəkuŋu isətaa tə, mpúyú mpushi wei i ta ke nəyəlvu nyəŋ tə u kpaaki-i.

3 Krayanu ke pa tuyi kpasi na pá casa kpaŋaya ke tipila. Iləna pá natəy i kumeləŋ siyile taa ké kpatəŋ.

4 Taa keena kumeləŋ kucəcətu, pə taa kəo na nyá mayamaya n̄ nəyəsəna-ku.

5 Ama cə-ku isu ku weu tə, pə taa kəo na kú nyəni ku təy i ləmayasəe tu.

6 Wei i tilixina kumeləŋ ke təm tə, i mayamaya i nəohəe ke i setəy i na i tuyi i təy i wahalanaa səsaa taa.

7 Isii pə kuyutuγu kaakalaya ke isəna tə, mŕpýγu kumeləŋ ituule wεε.

8 Wei i saŋ kumeləŋ tə, i we kέ isii wei i tamseγi pəntəluyu na pəle tə.

9 Isii səlvnyəəlu u nyəŋ saa wei səvle səpə i niŋ taa tə, mŕpýγu kumeləŋ ituule cəkənau we kate.

10 Təmle nyŋγu tu wei i kpačəγi kumeləməŋ təelaa ke i təmle taa tə, i wakələγi i təmle nyáma tənaya.

11 Isii haya məlvuγu ka tətu təγəu tə, mŕpýγu kumeləŋ leləγi ku kumelentu.

12 Kumeləŋ lapa sana na wei i saŋ i tı na i layatu na i feina-tı tə.

Yvlv wei i kέ feleñtú tə i təm

13 Felentú kuyçətutu nté si: Taalə wontuγu isayav we mpaav taa. Təγəlaya we hapəle təo.

14 Isii kampu cəokuyu i nyəçətu taa tə, mŕpýγu feleñtú pəsəy i kuhəntuyu təo.

15 Ye feleñtú i svsa niŋ ke nyənaya taa, pə we-i ikaale kέ si i kpaasi-i i nəyə taa.

16 Felentú huu kέ si, i kəla ləmayasəe ke yəlaa naatosompəyəlaya wei i yəçətəyəna layatu tə.

Atuwa lenna

17 Wei i svseγi i nəyə ke lelaa təm taa tə, i we kέ isii wei i luki si i kpa haya muvlu nkpanj taa tə.

18 Isii kumeləŋ liyiluyuna kəkə yaa nyəmá yaa kuvukvum tə,

19 mŕpýγu yulu wei i təsəy i təyəntəle, na i təŋ si tanəav ke inu i laki tə i wεε.

20 Taasi teŋna na kəkə fiyini, mŕpýγu ye katayasaya tema yoou teŋ.

21 Amantiina tənna mamala, na taasi tənna kəkə. Mŕpýγu təm tu kəŋna yoou.

22 Katayasətunaa kuyəyətutu wəe ké ɪsu kuyuñuluyu təyənaya ḥka ka tiiki hatoo yulv hiluyu taa tə.

23 ɪsu pa taakuyu nyəyələm ke cuyu wontuyu təo tə, mپúyū nəolelen takəyı yulv taa isayatv təo.

24 Təm lelen nyəntv ke yulv takəyəna i pááná təo. Ama hatoo i taa kaloolaya ké.

25 Pañ i yəyətəyı nəyə kupañka, taa tva. Mpi tə, i ləmayasəe taa wə acaalətə ke naatosompəyəlaya ké.

26 I acilayatv ke i takəyəna i taa hañaya təo. Ama i isayatv teñ ké na tə ná.

27 Póýyū hullu hotiyi ku taa ké. Ulenā pəle kvtulle náá məlī tə tullu təo.

28 Ye n wakələyı yulv na nyá kuyəyətutu, nn caa-i ké. Na təm kvlolutu kəñna wakəluñu.

27

1 Taa hə nyá tı na cele təm. Mpi tə, n ta tu nyəm saña mayamaya nyəntv.

2 Taa sa nyá təyı nyá mayamaya. Pə kəla teu sı kpai tv i sana-ŋ.

3 Pəle na kanyəñja pa wə yuñ ké. Ama kumelenj pááná təe mپúyū yuñ.

4 Pááná kuyı ké, na a wə ɪsu pəyə sukuñu tə. Ama nəyəlv u pəsəyı na i kantəli isəseemle tv cələ.

5 Ye n kaləna yulv ke i kinj, pə kəla teu ke mənəafiki tv taapalle.

6 Nyá taapalu kalənav hvləyı ké sı, n pəsəyı na n̄ lapı-i naani. Ulenā kolontu wayaluyu náá ké puyusuyu.

7 Hayanaya tv kisiyi ké na i krepəna tuñ. Ulenā nyəyətū náá sa na i krepəna nyəm nyəm.

8 Wei i puki təkpaałətə ke tetv pooluñ taa tə, i wəe ké ɪsu sumaya yekuyu ka tante na ká təe tə.

9 Kacəka wontu na tulaalvnaa həesəyəna yulv lanjle. Mpúgyú taapalu layatu tasuyu kəla lelen ke nyá mayamaya nyá nyəntu.

10 Taa lə nyá taapala yaayá caa nyáma. Wahala í mayana-ŋ̊ taa yele nyá cələ tu na n̊ pəek̊i nyá neu. Wulee wulee nyá cələ tu kələẙ-ŋ̊ waasuyu ke nyá neu poolun nyən̊.

11 Ma pəyalu, wəena ləmayasəe. Pii hulvsi ma lanjle, na ye nəyəlu tūnk̊i-m ma kaa wii kucəcətu.

12 Nyuyu taa mayasəm tu loosiyi wahala ke poolun, iləna í ñmel̊i. Ama kumeləmən̊ ná laki awusa, iləna pə nuk̊i-wə.

13 Ye nəyəlu í səñaa si muvlu í təyə-ŋ̊ kəml̊e, mu səñlu capa ke təluma ke n̊ ta nyi muvlu tə pə təo.

14 Wei í kpéesa i təyəntəle na seetu ke tanan̊ ahula tee, tə pəsəẙi mpuisi k̊é.

15 Alv təm tu we k̊é isii teu lvm cakuyu tiili na pə tosixi kvtamsa tə.

16 Si n̊ səñsi alv isii mpu tə, pə we k̊é isii yulv caakuyu si í kpa heelim yaa nim kuhohoom na nin̊ tə.

17 Nyəxəlyu ke pa saləyəna ku leñku. Mpúgyú yulv na i təyəntəle pa cayale layasəẙi lelv yaasi.

18 Wei i paasəyəna tuyu ñku pa yaa si fiki tə, in̊i i təkəna ku pee. Mpúgyú təmle tu wei i paasəyəna i caa tə i nyuyu ká kvl̊i.

19 Isəna yulv naak̊i i iləemuyu ke lvm taa tə, mpu tətəẙa yulv naak̊i lelv taa k̊é in̊i i mayamaya i yaasi.

20 Isəna atetəle na púýgyú səsəaŋ̊ku u nyəxəsəẙi sətaa tə. Mpu tətəẙa yulv isee u nyəxəsəẙi kvnnyuləm.

21 Kəkə ke pa mayasəyəna wula na liyitee nyəxəlyu si pa naa ku teu. Mpu tətəẙa pii huvna yulv na pə kəesəna isəna pa yəyətəẙi i təm tə.

22 Paā n ka sō kumelēj ke sōvle taa na kú yoki tēnañnañ, n kaa wōyōsi ku kumelentu ke ku tōo.

23 Paasəna nyá kaləku ke teu na n̄ cekəna paā nyá tōte nte.

24 Pə taqə pəlv, liqitee u caki tam tōo. Pəyele kawulaya u tēñayi luvuyu kuvlumuyu ke tam.

25 Ku tōla nyutu ke tetekəle taa, na kufatu í nyooķi ilə n̄ ku pəəñ taa nyəntu.

26 Ilə n ká lvv heen hūntu ke wontu kususuutu, na n̄ p̄eeti p̄untuln̄ na n̄ yana taale.

27 Waatu inayi n ká weena pəñ hələm ke səsəm, na n̄ tōona nyá təyaya nyéma na nyá təmlə nyéma alv nyéma.

28

1 Isayav seeki yem ké, paā pa ta təyəni-i. Ama yulvrañ wena naani ké iṣu təyəlaya kufalaya.

2 Ye tetu yəlaa lakasi ta kəesı, tə awulaa wə payale ké. Ama wulav í wena ləmayasəe na layatv, ilə tetu həse təpamm.

3 Nyugv tu nyəməñ tu wei i təki acamaa iṣe tə, i nəyəsəna teu ḥku ku wakələyı kumtv təyə.

4 Isə kiiñ ləlaa sañna isayav. Ama Isə kiiñ təkəlaa ná muŋi isayav na páaná.

5 Yəlaa asayaa u cekəyəna kusiyisim təm. Ama mpə pa p̄eekəyı Tacaa tə pa cekəyəna pə təna.

6 Pə kəla teu s̄i yulu í wəe konyəntu na i təntə tewa, na mpi i ká weena liqitee na i təntə ta siyisi tə.

7 Pəyaya layatv təyəyı Isə kiiñ ké. Ama wei ilə i wena cewaa asayaa tə i tuya i caa ke feele ké.

8 Wei i kəntəyı na í səela kasəyaya səsəoñka tə, acamaa pətəatəle tu ke i caləsəyı.

9 Wei i kisa Isə kiiu təkuyu tə, i kusvulvmutu mayamaya pəsəyi Isə kē acaalətu kē.

10 Wei i huləyi yəlaa kypama ke isayatu mpaan tə, i hotiyi púýuyu ηku i hulaa tə ku taa kē. Ama lañhulvmlə ke yəlaa kypama ná waaki.

11 Toŋ tu saŋ i təx̄i s̄i i wəna ləmayaſee. Ama layatv konyəntu kuliyina i waali.

12 Ye siyisilaa təkəna tetv, yəlaa təna we teeli taa kē. Ama ye asayaa mwna, paa awe see kē na i ηmeli.

13 Isayatu ηmesəlv pvlvpu u laki teu. Ama Isə wiiki wei i kuliyi i nyəntu təo na i kisi-ti təyo.

14 Wei i we səyəntu ke tam na isayatu lapu təyołe nyvlelenj tv. Ama lañkpusəŋ tv ná naakı wahala kē.

15 Nyuyu tv nyəməŋ tu wei i ηmakələyi tetv yəlaa konyəntu naa tə, i we kē isu təyołaya nyusuyu tə. Yaa isu nyəgəsi pukuyu sunsunmutu na kú caakı kpəntə təo kē ηmaav tə.

16 Nyuyu tv kumeləŋ lələsəyi ηmakəluyu təma kē. Ama wei i kisiyi kasəyaya kamuyulaya nyəŋka tə i pusi səcsəyi kē.

17 Wei i nyuyu taa lelv səm təm wees tə, i seeki i təyi na i hoti pəlaav taa, nəyəlv i taa kpə-i.

18 Pə kentiyi wei i tənte tewa tə i təo kē. Ama paa lotu naale tv ka la isəna isu i lepa.

19 Təyənaya tələna wei i haləyi təyo. Iləna wei i tənəyi kpai nyəm tə i we konyəŋ taa.

20 Pə kooliyi kypantu ke wei i wəna yulvutu təyo. Ama wei i huliyina wənav hikuyu tə pa kaa yele i ηkpənuyu həm.

21 Pə fei s̄i ma nyəma-i i wees huvle taa. Paa na mpv lelaa laki yaasi inəgi mutu icavte mayamaya nyuyu təo.

22 Iseseeemle tu huliyi wenanu tao ké, i ta nyi si konyoŋ ká kpaa-i.

23 Wei i käləyəna i təyəntəle ke i isentaa tə, pa seesi na pə kəli wei i puysisiyi tə.

24 Wei i ḥmuləyti caa yaa i too na i təj si: Pə ta ke isayatv tə, i na ḥmulu yulukvlu pa kvlum ké.

25 Wei i həj i ti tə i kəjna yoou ké. Ama wei i pəta i təyə Tacaa təyə pə lakəna.

26 Wei i laki ilayatv ke i tike tə i kékumelen ké. Ama wei i lakəna ləmayaſee tə i waali kék pə takəyti.

27 Wei i haakı konyəntvnaa tə u lajəyti puv. Ama wei u nyənəyti-wə tə, mpusi səsə ka wees i təo ké.

28 Ye asayaa i təyə tetv, paas wei i ḥmeləyti ké. Ye pa saaləyti ilə siyisilaa náá huki.

29

1 Yulu wei i munā pá kaləna-i, na u caakı niuw tə, pui wakəli-i kpakpaa ké, i kaa wees hiiu.

2 Siyisilaa i we payale, samaa lanja heewaya. Ama ye nyəmənətunaa təyəna kawulaya yəlaa pilitiyina wahala ké.

3 Wei i nyuləyti si i təna ləmayaſee tə, i heesəyti i caa lanje ké. Ama alaa yeleyle nyəma təŋlu ná ləekı i wenanu ké.

4 Wulav wei i təjəyti tampana tə i peeskəyti i tetv lələ pote ké. Ama wei i muŋti mukaya tee kvcəcəj tə i wakələyti-təyti.

5 Wei i puysisiyi i təyəntəle tə, i mayamaya i mpaan taa ké i tүyi katəka.

6 Asayaa pəsəyti pa isayatv yomaa ké. Iləna lanhulvumle kuyti tampana nyəma.

7 Siyisilaa nyəmá konyəntvnaa təm ké. Ama asayaa ná feina təle tə nyəm.

8 Sayatəlaa cükəyəna içate. Iləna ləmayasəe nyáma náá héesi pááná.

9 Ye layatv na kumeləj pa laki təm, paa layatv mu pááná yaa i woŋaa héesvñg kaa kəo.

10 Yulvələlaa u caakı kypama təm. Ama mpeyə tampana təŋlaa ná pəsekəyi.

11 Kumeləj hóláyí ku pááná ke yem yem ké. Ama ləmayasəe tu ná nyəmá i tı kpav.

12 Ye wulav i təŋəyí pəpətəv təm, i waalı nyáma pəsəyí asayaa ké.

13 Kunyəntv na ηmakəllv pa kέ kvlvñ kέ. Ama Tacaa tənə-wəyəs isə sı pá naakəna.

14 Wulav wei i təŋəyí siyisuyu na i huvvəkəna acamaa tə, i kawulaya ton səəsəyí tam təo kέ.

15 Kalənəv na tipilaya tuyı pəyaya taa kέ ləmayasəe kέ. Ama pəyaya ηka ka laki ka luyu nyəntv tə, ka too ke ka tuyı fəełe.

16 Ye asayaa hukiyi isayatv səəsəyí kέ. Ama siyisilaa ká ná pa hotuyu ke kuyaku nakvli.

17 Hə nyá pəyaya ηkpənəyñ, kaa yele na ní héesi, na nyá laŋle həenə-ke.

18 Ye ləsə u yəyətəyí sı, i yəlaa i tələsəyí, yəlaa pəsəyí tətelataa kέ. Wei i təŋəyí ləsə kiiu təyəle lelen nülv.

19 Pə taya nəyə taa təm tike ke pa həjnə təmle tu ηkpənəyñ, paa i nūwa u laki.

20 Ye ná yulv yəyətəyí na u mayasəyí, nyı sı kumeləj lapa-i na sana.

21 Təmle tu wei pa ta kpulı teu ke i pəcaatv tə, i təŋ i ηmakəli i caa kέ.

22 Pááná tu caaləyəna yoou, na pááná səsəəna tu náá kaakı isayatv.

23 Kalampaanu pasayi yulu ké, wei í pasayi i tı to i węekəna teeli.

24 Nmulu sənlu kuyi i tı təm ké, i nyəmá pə mpusi paa na mpv u caa tampana yɔyətuv.

25 Ye yulu ke n seliyina pə kékataka ké. Ama ye wei i pəta i təy় Tacaa i tula-ti.

26 Yəlaa payalé pεekəyəna səsaa samtu. Ama Tacaa hvləyəna paa awe tampana.

27 Siyisilaa luyu fei tetelataa. Mpúyú asayaa naa caakı kypama.

30

Akuuli kuyəyətuv

1 Apalü wei pa yaa si Yakee tə, i pəyalü Akuuli heelina təm səsəontu təneye Itəyeele, na Itəyeele na Wukali si: ^a

2 Ma kəla kumelentu ke paa awe, pácó ma feina yulu layatu.

3 Ma feina ləmayasεε, pácó ma ta nyi naŋŋi nyəma nyəm.

4 Awe kpa isətaa na i tii? Awe təka heelim ke i niŋ taa? Awe həka lvm ke toko taa? Awe suna tetu? Pa yaa-i suwe? Na i pəyaya həte se? Ye n nyəma-te heeli-m.

5 Nəəsi nsi si təna Isə sun-tu tə si we naani ké, ye n sələma-i i kentiŋi nyá təo.

6 Taa səəsi natələyı i təm təo, pə taa kəo na i kpa-ŋ na i nyəni-ŋ pəpətuv.

7 Təm naaleye ma sələməyi-ŋ, la-m-ti na pácó má si.

^a **30:1 Itəyeele:** Hepəla taa ilə tə pəsayi na tə teləsi təne inı si ma kawaya, hai, Isə ma kawaya, na ma toma te.

8 Hatələna-m pəpətu na təm kuyusutu. Pécó taa yele na má pəsi kuyəntu kutukutu, yaa má suu ton səsəəñ. Ha-m isəna pu mayana-m tə.

9 Ye ma sula wənav, ntanyı maa ha-ŋ siyile na má tə si: Aweye Tacaa. Yaa ye ma sula kuyəñ, ntanyı ma təesəna ɣmūləm na pə kó nyá nyuyu.

10 Taa cayana təmle tu ke i caa kiŋ, i ká təŋsi-ŋ mpusi na ná pə nav.

11 Yəlaa wəe na pá tuvki pa caanaa, na paa saŋ pa toonaa ke paa pəcə.

12 Yəlaa wəe na pá huvki si pa we tənəŋj, pécó pa ta nyala pa asilima.

13 Yəlaa wəe na pá ké isətoosile nyáma, na pá nyənəyı ləlaa ke yem.

14 Yəlaa wəe na pa kela na ləŋ isü layalee na seesi, pa səclə püwa si pá təyə wahala nyáma isə na pá kpiisi kuyəntu naa ke tetu təo.

Atuwa kypulee

15-16 Yəlaa wəe na pá we isü ləm təe sunsunluŋ, na pá leekəyı ləlaa nyəm na pá təŋ si: Ha-tv ha-tv. Pułpuṇaa tooso wənna paa nyəyəsəyı, pécó pa ta nyı pə mayanaa.

Kancaalaya nyəŋ nté atetəle.

Naale nyəŋ ke kaalulaya.

Tooso nyəŋ ke wulaya tetu.

Liyiti nyəŋ ná wəe tətə, ɣeyelə kəkə.

17 Ye nəyələ tuvki i caa na u saŋ i too ke nūnav, ləoŋ katəkətəŋ ká wəyəsi i isə na hekəlenaa təyə i nantu.

18-19 Pułpuṇaa tooso wənna na pá təe-m, maa cəkəyəna-wə.

Kancaalaya nyəŋ nté hekəle kuyugu ke isətaa.

Naale nyəŋ ke tum ləoŋgu ke kuykamuyu təo.

Tooso nyəŋ ke kpiuluyu səsəən həpəle ke teŋku taa.

Hali liyiti nyəŋ wəe.

Ilęyélé mpi pə pukina yulu ke alv kinj tə.

20 Alv yeleyle tu teŋ wasaŋkalətə, iləna i saŋ i təyɪ ləm ke teitei isu yulu teŋuyu təyən na i husi i nəyə tə. Na i tə si: Ma ta la isayatu natəl.

21-23 Pułpuṇaa tooso pəsəyəna antulinya kέ kpəntəlaşı, pácó pə fei lapu.

Kancaalaya nyəŋ nté yom pəsuyu wulav tə.

Naale nyəŋ ke kumeləŋ suvkuγu ton tə.

Tooso nyəŋ ke alv wei paa caa tə i saav ke apalv.

Hali liyiti nyəŋ wəe.

Ilęyélé təmle tu alvnyəŋ wei i

lesekəyɪ i too səsəəntu tə.

24 Wontu səkpetu natəl tə we tetu təo kέ liyiti, na ntı tə teəna layatu.

25 Kancaalaya wontu nté təəlaa, pa fei ton pəyele pa kpeyeliyi pa təyənaya ke luŋle.

26 Wontu naale nyəntu ke namisi, si fei toma, na si tvu si lona ke kükpmənən taa.

27 Wontu tooso nyəntu ke kvtoləŋ, kv feina wulav. Pácó ku təŋəyɪ təmaya tintika tintika.

28 Na pə kaası kaŋmaya, pa kpaakı-kęyę niŋ taa kέ. Pácó ka suvki awulaa teesi taa.

29-31 Weesuyu nyéma tooso wənna na pá təŋ isu pa caakı tə.

Weesuyu tu kancaalaya nyəŋ nté taalə wontu təna caa təyəlaya.

Kaa seeki nəyəlu.

Weesuyu tu naale nyəŋ nté kampaan fəluyvunna ifepile tə, tooso nyəŋ ke pəntuluyu.

Hali liyiti nyəŋ wəe.

Ilęyelę yoolaa wulav wei i tu i yoolaa ke nyęc tō.

³² Ye nyá kumelentu ka tüsəna-ŋ na n̄ hɔ nyá t̄, na n̄ kɔ̄ na n̄ pəsəna laakali, ilę nyi nyá t̄ kpav.

³³ Pə taya pvlv, pa ciyitiyi naaləm k̄ ilena naanim kpav. Ilena pá má muna tō na caləm kpe. Mp̄v tətəȳc pāáná kusəȳi yoou.

31

Layatv tasvyv ke wulav Lemuweli

¹ Layatv nti Masa wulav Lemuweli too tasa-i təyəle s̄i:

² Ma pəyalv, nyá wei ma sələmaa na má lwl t̄ ke nkpaṇȳ.

³ Taa c̄ela nyá ton̄ ke alaa. Pəyele taa hv̄l alaa mpa pa wakələyi awulaa təȳc nyá mpaan̄.

⁴ Pə taya awulaa təmle nté s̄i pá nȳo s̄ulv̄. Pəyele p̄ fei s̄i awulumpiya náá p̄eek̄i s̄ulv̄ ton̄ nyəm̄.

⁵ Pə taa kɔ̄ na pá nyək̄i na pá s̄ao kiī tō. Yaa pá wakəl̄i kūnyəntv̄naa mpa pa təm̄ tewa tō.

⁶ Mpa s̄ulv̄ m̄nnaa təyəle mpa pa caa səm tō, na saləməlaa. Yaa lajwakəlle s̄əsəēle nȳema,

⁷ na pá s̄ao pa wahala na pa kūnyəntəȳle tō.

⁸⁻⁹ Ama ye nyá ilę təȳc nyá kawulaya na siyisuyu, na n̄ s̄eena kūnyəntv̄naa, na wahala nȳema, na mpa pa l̄owa tō, na mpa paa pəsəȳi yęḡtaya tō, pa tō.

Alv kupaṇ yaasi

¹⁰ Wei i hika alv kupaṇ i kəla kacəka wontu.

¹¹ I paalv wəna-i naani k̄ na i tayañəȳi i wənaav.

¹² Kūpantu ke i alv laki-i, u laki-i kūwəwutu haləna i səm̄.

¹³ Alv in̄ i p̄eek̄əȳi kpoñkpontu ton̄ nyəntu k̄, na heen̄ hv̄ntu na i laki təmle na lajhv̄lumle.

14 Poolunj ke alv inu i kəjna i təyənaya, isu taatəlaa kpiuləŋ.

15 Tefemle ke í kvləyi na í caləsi i nyéma na í talawęgę pa təma.

16 I mayasəyi taale təm ilena í ya-te. Ilena í tuu ləseñnaa tuŋ na liyitee nna i hikaa tō.

17 Alv inu i nikixi təmle kē na tonj u cakı yem.

18 Alv inu i nyəmá si i təmle təŋ teu, na paa ahoo i mušəyi fətəla na í lakəna.

19 Ii cakı yem na folofolo na akpaa fei i niŋ taa.

20 Alv inu i waasəyi wahala nyéma na í haaki konyəntvnaa.

21 Paa watu talaa u nəyəsəyi i təyaya nyéma təm. Mpi tō, i təyaya nyéma wəna watu wontu kəpantu kē.

22 Alv inu i lvvki i təŋ kvtakəŋ kē, na kpoŋkpontu tonj nyəntu kvsəemtu wontu.

23 I paalv kē icate səsaa taa tu wei i nyvŋu kvlaa təyə. Mpə pa hvukəna icate təm.

24 I lvvki tampalanaa na wontu kē, na í pəetəyəna taqtəlaa.

25 Toma na nyvŋu kvlvŋu ke i suuwā i tō, u nəyəsəyi cele nyəntu.

26 Alv inu i yəyətəyəna ləmayasəe kē, na í tasəyi layatv na səəlvŋu.

27 Alv inu i fenjyi mpi pə laki i təyaya taa təyə, u təki felentu təyənaya.

28 Alv inu i piya ná yaakı-i laŋhvluŋle tv, na i paalv náá puŋuləŋi-i si:

29 Alaa wəe na pá təŋ teu. Ama nyá təe pa təna.

30 Tənuyu sotuyu puŋusıŋi kē, na isentaa teu náá saaləyi. Ama alv wei i nyəjna Tacaa tō i tike i muŋnna samtv.

31 Pə wəe si pá leetı-i i wahala sote ke i təmle tō kē.

**PIIPILI CSILCT M TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin**

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377